Nº. 153. 1860.

F. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 22 December.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel inhoudende verslagen van den gemeenteraad van Middelburg en Vlissingen.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Burgemeester en wethouders van Colijnsplaat maken bekend, dat van de obligatien der geldleening van f 15,000, ten laste dier gemeente, aangegaan voor de begrinding van wegen, zijn *uitgeloot de nommers* 139 *en* 147, welke na den 1 januarij 1861 ter aflossing kunnen worden aangeboden ten kantore van den ontvanger dier gemeente.

Colijnsplaat den 20 december 1860.

J. H. BIJBAU, burgemeester.
J. VINK, secretaris.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 21 december.

Bij de kamer van koophandel en fabrieken alhier, is ontvangen eene opgaaf betreffende den handel en scheepvaart van Groot-Brittanje en Ierland, gedurende de maand en de tien maanden, geeindigd 31 october 1860.

De 's Gravenhaagsche nieuwsbode meldt het volgende.

Een dag na de verwerping van de begrooting voor het departement van kolonien, heeft eene commissie uit de tweede kamer aan Z. M. den koning aangeboden de lijst van kandidaten voor het lidmaatschap van den hoogen raad der Nederlanden. Van de acht leden die de commissie uitmaakten, waren er vijf die tegen hoofdstuk XI hadden gestemd. Met geen woord heeft de koning die commissie begroet. De dagbladen melden dat Z. M. eenvoudig die lijst heeft aangenomen.

De stads bibliotheek te Amsterdam is dezer dagen verrijkt met eene hoogst belangrijke verzameling dissertatien en oratien van de 16e tot de 19e eeuw in Nederland en Duitschland gehouden. Zij is afkomstig uit de bibliotheek van den heer van Voorst, en is nu aan de bibliotheek geschonken. De 1498 banden, meest in 4o. waaruit deze verzameling bestaat, bevat 32,667 stukken, waarvan de helft over theologie en de andere helft over andere vakken van wetenschap. Met de collectie dissertatien die reeds aanwezig was, maken zij een geheel van ongeveer 50 duizend uit: eene verzameling zoo als men er niet ligt elders eene zal aantreffen. Het is te hopen, dat er middelen zullen gevonden worden om deze zoo uitgebreide als belangrijke collectie zóó te ordenen en te catalogiseren, dat er weg in te vinden zij. Voorloopig echter kan hiertoe dienen een geschreven catalogus en alphabetische index, in 8 deelen in kwarto, in der tijd, onder toezigt der beide heeren van Voorst, op een gedeelte er van gemaakt, die mede ten geschenke gegeven zijn. Ook geeft de catalogisering van den heer F. Muller, in zijnen verkoopcatalogus, reeds een globaal overzigt van het geheel. Genoemde heer heeft bovendien de collectie nog vermeerderd, door er als een geschenk van zijnentwege aan te voegen Kriegels Auszüge u. Nachrichten aus d. Academischen Schriften v. 1734—59, in 28 deelen octavo.

De maatschappij van Nederlandsche letterkunde, heeft met eenparige stemmen besloten, voor eene commissie uit zijn midden aan den minister van binnenlandsche zaken audientie te vragen om, *ten gevolge voor het onlangs door de tweede kamer afgestemde subsidie*, de belangen van het nederlandsch woordenboek aan z. exc. aan te bevelen.

* Uit 's Hage schrijft men den 20 dezer:

Het berigt, jl. zondag door de dagbladen medegedeeld, dat de heer Rochussen toen reeds zijn ontslag zou hebben ingediend, was voorbarig. Jl. dingsdagmorgen heeft genoemde heer eene lange audientie bij den koning gehad en toen eerst zijn ontslag aangeboden, dat echter nog niet is aangenomen. Gisteren morgen heeft de eerste kamer en corps met haren president een bijzonder gehoor bij Z. M. gehad en zonder u nu juist te kunnen mededeelen wat daarin verhandeld is, heb ik grond om te gelooven, — de bekende opinien der eerste kamer, met uitzondering van enkele leden, in aanmerking genomen — dat die stap niet geheel zonder betrekking tot de aftreding van de heer Rochussen, en wel ten gunste van dien staatsman, zal geweest zijn.

Het is overigens zeer wel mogelijk dat die aftreding nog niet zoo snel volgt. Zonder nog te spreken van den hoogen steun, waarin men wil dat die minister zich verheugen mag, verneem ik dat den koning een adres aangeboden is of zal *worden, houdende verzoek dat Z. M. het ontslag aan den heer* Rochussen niet verleene. Dat adres moet onderteekend zijn door ongeveer 350 aanzienlijke handelhuizen te Rotterdam en te Amsterdam, belang hebbende bij het verkeer met de kolonien.

In weêrwil van deze stappen, van sommige zijden gedaan om den heer Rochussen in functie te doen blijven, schijnt er wel uitgezien te zijn naar een eventuelen nieuwen minister *van kolonien, maar tot nog toe zonder vrucht.* Twee personen, aangezocht om zich met de portefeuille van kolonien te willen belasten, moeten geweigerd hebben, omdat, huns inziens, de heer Rochussen reeds te ver was gegaan. In het *liberale kamp wordt dus niet naar een opvolger gezocht.*

Mogt het ontslag aan den heer Rochussen worden verleend, dan zou de benoeming van zijn schoonzoon mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt, oud minister van buitenlandsche *zaken en thans lid der tweede kamer, tot gouverneur generaal* van nederlandsch Oost Indie, wel waarschijnlijk worden. Want hoe lang de moeijelijke kwestie van de benoeming van een landvoogd aldaar ook zij verschoven, ten langen laatste *moet daar toch een einde aan komen. Mag men de geruchten* gelooven, dan zouden de verschillende magten, welke daarin iets te zeggen hebben, het oog op verschillende kandidaten gevestigd hebben, zonder dat nog iemand van hen *bepaaldelijk als mededingend kandidaat zou gesteld zijn.* Jonkheer mr. F. L. W. de Kock, directeur van het kabinet des konings, zou gewenscht worden door een zeer hoog geplaatst persoon; de heer van Heemstra, minister van binnenlandsche zaken, zou bij het ministerie collectief in aanmerking komen; op wiens aanbeveling de heer van Zuylen van Nyevelt zou mogen rekenen heb ik hierboven reeds aangeduid. Deze verschillende geruchten deel ik enkel mede onder reserve en *zoo als ze mij ter oore zijn gekomen.*

Tot nog toe schijnt de eerste kamer geen haast te maken, of te kunnen maken, met hare werkzaamheden en echter nadert het einde des jaars met snelle schreden. De discussie over de *begrooting is nog niet aan de orde gesteld;* vroegstens schijnt zij dus aanstaanden maandag te kunnen beginnen, doch dan komen er dingsdag en woensdag weder tusschen als de kersdagen; zoo dat de tijd maar juist toereikend zal zijn om de verschillende begrootingswetten af te doen. Van de behandeling der regterlijke organisatie nog in deze bijeenkomst, kan dus bezwaarlijk sprake zijn, al ware het ook dat de eerste kamer gunstiger voor dat wetsontwerp gezind ware dan men haar toeschrijft. Van sommige zijden althans wordt beweerd dat het ontwerp de grootste kans heeft van verworpen te worden. Mogt dit geschieden dan zullen wij vooreerst de hoop wel mogen opgeven van met eene regterlijke organisatie begiftigd te worden.

Men schrijft ons uit Leiden den 18 dezer.

Gisteren sloot de hoogleeraar Martinus van der Hoeven de welsprekende lessen over bespiegelende wijsbegeerte, welke hij sedert het begin van den akademischen cursus iederen *maandag om 2 ure in het Athenaeum voor een talrijk publiek* gehouden heeft. Zijn plan is deze lessen na het einde der wintervacantie weder te openen.

De hoogleeraar heeft ons tot nu toe voornamelijk zijne be*schouwingen over de geschiedenis der wijsbegeerte medege*deeld. In de grieksche filosofie deed hij ons vooral de poging ontdekken om de wereld der verschijnselen tot begrippen te herleiden.

Hij deed ons zien hoe, bovenal volgens Plato, het zinnelijke, het uiterlijke geen zelfstandig bestaan had, maar slechts waarde aan de ideën ontleende, welke er door worden beligchaamd. Van de oude filosofen sprong hij plotseling tot Cartesius; *gelukkig kwamen wij heelhuids op onze voeten te regt.* In Cartesius vond hij het idealisme nog waardiger dan in Plato vertegenwoordigd, daar de eerste de ideën aan haren levensgrond, den geest vast knoopt. Maar naast dien geest stelde Cartesius als even wezenlijk de *stof, de plaats innemende* materie; ziedaar volgens van der Hoeven zijn groote fout. Nog niet sceptisch en daarom nog niet idealistisch genoeg was die krachtige geest; hij moest nog door Hume en Kant worden aangevuld. Ook deze werden vervolgens besproken.

Het bovenstaande is reeds voldoende om aan den eenigzins ingewijde de filosofische rigting van M. van der Hoeven te doen kennen, hij is volslagen idealist. De ideën zijn volgens hem alleen wezenlijk; immers, zelfs de verschijnselen der zinnenwereld zijn slechts verschijnselen en dus feiten van het bewustzijn. Of er werkelijk een stofwereld achter die verschijnselen is, ziedaar een slotvraag, welker oplossing de hoogleeraar onmogelijk acht. Gelijk alle idealisten spreekt hij met groote minachting van natuurstudie en kennis, enkel op waarneming gegrond. Sterk ijvert hij tegen de geestverwanten van den grooten Baco, die de natuur in hare eigene strikken zoeken te vangen, haar listig trachten te onderkruipen en op die slinksche wijze aan den geest willen dienstbaar maken. Onmiddellijk moet de geest over de natuur heerschen; hij moet haar te lijf en in dien strijd zelfs het leven op het spel zetten. Hier knoopt de hoogleeraar zijne leer aan het christendom vast, daar ook dit volgens hem negatie van de zinnenwereld, verzet tegen haar, pessimisme is: de christelijke symbolen, het kruis, de doop (onderdompeling. afscheid van de zinnenwereld), het avondmaal (eten en drinken van het gebrokene, vleesch en bloed) duiden zulks voldoende aan. Maar de filosofie is geroepen om het christendom te vervullen, gelijk dit laatste de mozaische wet vervuld heeft, zonder haar op te heffen. Wat slechts uiterlijk, begrensd, zinnelijk in de leer van het christendom is, moet door de filosofie van dat hulsel worden ontdaan en tot de idee opgevoerd. In *één* woord, de filosofie is geroepen de gnosis, de wetenschap van het christelijke geloof te zijn.

Ziedaar de hoofdtrekken van het onderwijs van van der Hoeven. Wegslepend is zijn stijl, schitterend zijne verbeelding, volkomen zijn meesterschap over den vorm, geestig vaak zijn wijze van zeggen. Ziet men het schrale, jonge mannetje optreden, men zou zulke groote dingen niet van hem verwachten. Met een krachtige en bezielde stem spreekt hij snel, schijnbaar zonder ademhalen, vol geestdrift, anderhalf uur lang. Studenten niet slechts, maar predikanten, geneesheeren, advokaten, professoren, curatoren, ook vele burgers, telt men onder zijn gehoor. Indien iemand, dan is van der Hoeven zelf een krachtig bewijs voor de stelling, volgens welke de stof het onwezenlijke, het nietige, de geest het ware is.

Volgens de Utrechtsche courant zal eerlang een aanvang worden gemaakt met de behandeling van het hooger beroep, door den kapitein Peeters en den wachtmeester Nauten ingesteld tegen het vonnis van den krijgsraad in Zeeland.

Eerstgenoemde zou tot raadslieden hebben de heeren mr. W. C. Borsius, alhier en mr. D. J. H. van Eeden te Utrecht.

Den 14 dezer werd op eene plegtige wijze in bijzijn van officieren, mariniers en matrozen de op de Dajakkers heroverde dertigponder (afkomstig van het stoomschip Onrust) op de exercitiebatterij aan 's rijks werf te Amsterdam geplaatst.

Bij gelegenheid dat de laatste schepen der haringvisscherij op het einde der afgeloopen week te huis gekomen zijn, wordt thans uit Vlaardingen de uitkomst dier visscherij medegedeeld. In den jaagtijd voeren 78 schepen; elke aanbrengst was 72 last 7¼ ton haring. Na den jaagtijd, voor de 1e reis 92 schepen met 629 lasten en 13⅜ ton; de 2e reis 84 schepen met 1178 lasten en 5½ ton; en de 3e reis 4 schepen met 62 lasten en 4½ ton. In totaal aldus 1943 lasten en 2¼ ton; eene uitkomst, die, vergeleken met het voorgaande jaar, gunstig is, want zij bedraagt 300 last meer.

Ter beugvisscherij zijn de meeste schepen reeds uitgezeild.

Aan de Arnhemsche courant wordt uit 's Hertogenbosch geschreven:

De regtbank heeft tegen eenige branders, als directeuren der groote gist-maatschappij alhier, regtsingang verleend. Zij worden aangeklaagd van eene hoeveelheid pijpaarde onder de gist te hebben doen verwerken. Twee deskundigen, daartoe benoemd, hebben, na de gist scheikundig te hebben onderzocht verklaard, dat dezelve eene aanmerkelijke hoeveelheid van voor de gezondheid schadelijke zelfstandigheden bevatte, terwijl de gist van elders ontboden, eveneens scheikundig onderzocht, bleek die zelfstandigheden niet in te houden. Men heeft dit onderzoek willen instellen om de bewering te logenstraffen dat men gist niet zonder bijmenging van pijpaarde konde zamenstellen. Deze zaak zal binnen kort ter openbare teregtzitting der regtbank behandeld worden.

Benoemingen en besluiten.

REGTERLIJKE MAGT. Benoemd tot raadsheer in den hoogen raad, mr. P. Elias, thans raadsheer in het provinciaal geregtshof in Noordholland.

Benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Goes, mr. C. P. Lenshoek, advocaat te Wolphaartsdijk.

LEGER. Overgeplaatst de 1e luitenant van het 2e regement infanterie L. Lauer, bij het zelfde wapen in Oost Indie.

Benoemd bij het wapen der infanterie tot kapitein van de 3e klasse (naar ouderdom van rang): bij het 2e regement, den 1e luitenant W. A. L. Nierdt, van het 3e regement; bij het 3e regement, den 1sten luitenant-adjudant A. M. Sierevelt, van het 7e regement van het wapen.

Op non-activiteit gesteld, in afwachting, dat nader omtrent hem zal worden beslist, den kapitein E. D. Trip, van het 2e re ement.

RIDDERORDEN. Aan L. G. A. graaf van Limburg Stirum, staatsraad, commissaris des konings in Gelderland, vergund de aanneming der onderscheidingsteekenen van het grootkruis der Adolfsorde van Nassau.

CONSULAAT. Erkend als consulair agent van Frankrijk te Groningen, Louis Israels; als consul van Pruissen te Rotterdam, W. Bunge.

COLLEGIE VAN ZEEVISSCHERIJEN. Herbenoemd voor drie jaren, ingaande met 1 januarij e. k., tot secretaris van genoemd collegie mr. J. T. Buys.

Necrologie.

De koningin-weduwe Eugénie Bernardine Désirée grootmoeder van den tegenwoordigen koning van Zweden en Noorwegen, is den 19 dezer te Stokholm overleden. Zij werd den 8 november 1781 geboren, is in 1798 gehuwd met Bernadotte koning van Zweden etc. (gekroond 21 augustus 1829), en weduwe sedert 8 maart 1844.

Marine en leger.

* Naar men verneemt zal Zr. Ms. stoomfregat De admiraal van Wassenaer in de volgende maand naar Willemsoord vertrekken, om aldaar te worden hersteld, zoo dat te Vlissingen slechts het noodige gedaan zal worden. Het fregat zou bestemd zijn om het eerst in het nieuwe drooge dok te worden geplaatst.

— Het examen der onder-officieren, dingende naar den rang van 2e luit. bij het leger hier te lande, te 's Gravenhage gehouden, schijnt gunstig te zijn geweest voor 4 onder-officieren der kavallerie van de 8 die waren opgekomen; en voor 21 onder-officieren der infantere van de 53 opgekomenen. Bij de infanterie konden er van de 53 adspiranten, 40 tot 2e luitenant bevorderd worden, ingeval dat getal aan de vereischten van het officiers-examen had voldaan. De benoeming door Z. M. den koning wacht men nog gedurende deze maand.

— Men verneemt dat de 4e komp. van het regement veldartillerie, onder kommando van den kapitein van Lijnden, met mei 1861 de residentie verlaten, naar Utrecht terug keeren en vervangen zal worden door eene batterij van het regement rijdende artillerie.

— Men verzekert dat met het begin van het aanstaande jaar een nieuw model van schako bij het leger zal worden ingevoerd, waartoe reeds sedert langen tijd het voornemen heeft bestaan.

Buitenlandsche tijdingen.

Noord-Amerika.

De hoofdinhoud der boodschap van den president der Vereenigde staten, is thans vollediger bekend dan volgens het kort overzigt dat wij daarvan in ons vorig nommer gaven. Zij komt op het volgende neder:

De heer Buchanan begint met de vraag hoe het zijn kan dat, terwijl al de stoffelijke belangen des lands in den bloeijendsten staat verkeeren, de unie, waarin de kracht dier weldaden ligt, met vernieling bedreigd wordt. De oorzaak daarvan komt hem ligt verklaarbaar voor. Het is de langdurige en driftige bemoeijing der bevolking van het Noorden in de zaak der slavernij in het Zuiden, die den opstand der slaven veroorzaakt en hun onbestemde denkbeelden van vrijheid ingeboezemd heeft, van daar komt het dat de geest der veiligheid het altaar der groote familie heeft verlaten.

De heer Buchanan beweert dat in de verkiezing van den heer Lincoln geenerlei uittarting tot afscheiding ligt, en dat het Zuiden, ten gevolge dier verkiezing, in geen onmiddellijk gevaar verkeert. Hij beweert verder dat het Federaal gouvernement geen regt heeft om de staten die zich willen afscheiden tot blijven te nopen en acht allen dwang tot dat doel onmogelijk.

De betrekkingen met al de vreemde mogendheden, Spanje alleen uitgezonderd, worden vriendschappelijk en voldoende genoemd. Daarna worden in de boodschap eenige denkbeelden over de zaak van den aankoop van Cuba ontwikkeld.

Naardien de vraag van het regt van bezit op het eiland St. Jan het onderwerp van onderhandelingen met Engeland uitmaakt, heeft de president het niet voegzaam geacht daarvan in de boodschap te spreken.

De president merkt het bezoek van den prins van Wallis als eene allergelukkigste gebeurtenis aan en zegt dat de reis van den erfgenaam der britsche kroon niet kan nalaten die gevoelens van welwillendheid en vriendschap te versterken die, naar hij hoopt, de regeringen en de bevolkingen der beide landen altijd tot gidsen zullen strekken.

De finantiele toestand wordt met enkele woorden besproken en aanzienlijke verminderingen bij de verschillende departementen van bestuur worden aangekondigd, terwijl de boodschap met uitvoerige beschouwingen over de noodzakelijkheid van wijzigingen in het tarief besloten wordt, ten einde in het te kort der inkomsten te voorzien.

Engeland.

Londen 20 december. Het venetiaansche vraagstuk wordt nu met den meesten ernst door onze dagbladpers behandeld, en The times van heden beschouwt het in verband met het europeesch belang.

Frankrijk en Engeland, zegt dat dagblad, beide wenschen den vrede en de eenheid van Italie, en deze kunnen niet verkregen worden dan door afstand van Venetie. Rusland heeft er belang bij dat er zich geen oorlog tusschen Oostenrijk en Italie ontwikkele, want elke worsteling zou haar weerklank vinden in Hongarije en in Polen. Pruissen moet verlangen dat Oostenrijk in een gegeven oogenblik bij magte zij om gezamenlijk aan Frankrijk wederstand te bieden, hetgeen onmogelijk zal zijn zoo lang het aan de eene zijde voor Italie moet beducht zijn. In één woord, geheel Europa heeft er belang bij dat de venetiaansche kwestie spoedig tot eene oplossing kome. Het is te verwachten dat het algemeen belang eenige magt zal hebben, zelfs op den keizer van Oostenrijk. Geen palliatief kan in den tegenwoordigen staat van zaken verbetering aanbrengen, en het denkbeeld om het eene grondgebied voor het andere te ruilen is voor geene verwezenlijking vatbaar, evenmin is het mogelijk Hongarije aan Venetie op te offeren, of de tegenwoordige bezittingen aan Oostenrijk te waarborgen, onder voorwendsel van 't behoud van het europeesch evenwigt. Neen, het eenige middel waardoor men in staat is de aanstaande groote rampen te vermijden, bestaat daarin dat men al zijne krachten aanwendt om den verkoop van Venetie te bevorderen. Oostenrijk — aldus eindigt het artikel — heeft aan niets grooter behoefte dan aan geld, en wilde men aan een staat die op het punt is bankbreukig te worden, een toekomstig voordeel aanbieden of eene wisselvallige schadeloosstelling, het zou gelijk staan met het aanbieden van eene erfenis aan iemand die verdrinkt.

— The morning post houdt vol, dat de tegenwoordigheid der franschen in Syrie voor het herstel van den vrede daar te lande nadeelig is, dewijl zij, de maroniten onbillijk begunstigende, bij dezen overmoed en daarentegen bij de drusen verbittering wekken. Dat de franschen Syrie spoedig zullen ontruimen, lijdt bij het genoemde orgaan van lord Palmerston geen twijfel, en het verwacht dat, zoodra de Libanon wederom geheel in de magt der turksche troepen zal zijn, de verzoening tusschen de drusen en de maroniten, zonder welke herleving der bedrijvigheid en welvaart in die landstreek onmogelijk is, niet lang meer zal uitblijven.

— De regering heeft aan de dagbladen een groot aantal depeches, op de gebeurtenissen in China betrekkelijk, medegedeeld, welke officiële stukken in allen deele bevestigen, wat dienaangaande ten opzigte der listige en schandelijke handelwijze der chinesche autoriteiten, en de vreeselijke martelingen, welke zij de engelsche krijgsgevangenen hebben doen ondergaan, vroeger vermeld is. Lord Elgin belooft in eene zijner depeches, aan de engelsche regering eene reeks van officiële chinesche nota's te zullen toezenden, waaruit denkelijk blijken zal aan welke begoochelingen de militaire autoriteiten in China zich ten opzigte der geallieerden overgaven, en op welke wijze zij de feiten in hunne verslagen aan den keizer verminkten. Ziehier onder anderen wat de engelsche lord-commissaris in eene zijner depeches aan lord Russell zegt: „Ik neem deze gelegenheid te baat om mede te deelen dat belangrijke papieren in het Yuen-min-Yuen of zomerpaleis des keizers gevonden zijn, hetwelk door de franschen ingenomen is. Eenige daarvan zijn door den keizer zelven geschreven. Het gewigtigste dezer stukken, voor zoover ik bij een vlugtig onderzoek kan oordeelen, is door den heer Morrison ontdekt. Een der chinesche krijgsoversten, San-Koli-Tsin, schrijft het verlies der takouforten aan het springen van een magazijn toe en spoort den keizer ten spoedigste aan de hoofdstad te verlaten. Uit een aantal dier depeches blijkt het besluit om zich, zelfs na den val van Takoe tegen de barbaren te verzetten. De chinezen veronderstellen dat, na de aankomst der verwachte versterkingen, de hoofdstad door een leger van 300,000 man zou verdedigd worden, terwijl de krijgsmagt der geallieerden op 10,000 man geschat werd.

Duitschland.

Weenen 17 december. Sedert de baron von Schmerling in Oostenrijk als minister is opgetreden, heeft het niet ontbroken aan gissingen omtrent de staatkunde door hem te volgen. Dat hij eene vrijzinnige rigting is toegedaan is buiten twijfel en van algemeene bekendheid, maar het blijft nog de vraag in hoe ver hij zijne voorgenomen plannen tot invoering van staatshervormingen zal kunnen verwezenlijken. Men kan zich daar zeker niet veel van voorstellen indien het ministerie geene verdere verandering ondergaat. Mogt daarentegen het gerucht waarheid bevatten dat de graaf von Rechberg door den heer Hübner als minister van buitenlandsche zaken zal vervangen worden, dan kunnen de vooruitzigten gunstiger worden. Laatstgenoemde toch heeft vroeger ten opzigte der zaak van Keur-Hessen getoond, dat hij alleen die staatkunde van blijvende kracht acht, welke in de openbare meening haren steun vindt. Een belangrijke stap is echter reeds gedaan, indien het zich namelijk bevestigt dat de ministerraad reeds besloten heeft tot de instelling van twee wetgevende kamers: de eene met een erfelijk lidmaatschap van 200 leden, de andere met 250 leden, welke door de provinciale vergaderingen gekozen zullen worden.

Te Gran is den 18 dezer eene conferentie gehouden, waarop met eenparige stemmen is besloten de kieswet van 1848 aan te nemen en een adres aan den keizer te rigten waarbij op wederinvoering van die wet zal worden aangedrongen. Dit besluit is van te meer beteekenis, omdat de vereeniging die geroepen was te Gran de gevoelens van Hongarije te doen kennen over het laatste keizerlijke diploma, zamengesteld is uit lieden van gematigde denkwijze, die als zoodanig gekozen, der regering alle vertrouwen moeten inboezemen. De voorzittende kardinaal-primaat drukte den wensch uit, dat de landdag spoedig bijeen zou worden geroepen en spoorde tot eendragt en vertrouwen aan. Ter zelfder tijd dat de hongaren zich te Gran met de hervormingen in hun vaderland bezig hielden waren mannen van aanzien in Croatie en Slavonie met hetzelfde doel te Agram, onder voorzitterschap van den ban vergaderd. Ook daar is een adres aangenomen waarin wordt voorop gezet dat het vroegere koningrijk Croatie, Slavonie en Dalmatie niet bij wijze van verover ng, maar in 1527 alleen door vrijwillige overgave aan de Habsburgsche dynastie gekomen is, doch onder uitdrukkelijke voorwaarde dat de keizer en zijne opvolgers de regten, privilegien en vrijheden van het land zullen eerbiedigen. Verder werd in het adres met nadruk geprotesteerd tegen het diploma van 20 october, dat aan die regten en vrijheden willekeurig een einde maakt. Verders werd aangedrongen op de weder-invoering der landtaal als officieele taal en op de instelling van eene voorloopige croatisch-slavonische kanselarij, tot dat de natie op regelmatige wijze uitspraak zal hebben gedaan over hare verhouding tot Hongarije, ten slotte dat de natie later het ontwerp van 's lands organisatie aan den keizer zal mededeelen.

— Ofschoon het zich schijnt te bevestigen dat Engeland bij het Weener kabinet op den afstand van Venetie tegen behoorlijke schadeloosstelling wil aandringen en dat Frankrijk die poging ondersteunen zal, terwijl ook de openbare meening zich meer en meer voor eene zoodanige schikking verklaart, twijfelt men echter steeds aan de gezindheid der regering om aan die voorstellen het oor te leenen. Zelfs vindt men er die de opregtheid van het kabinet der Tuilerien in zijne ondersteuning betwijfelen, maar veeleer gelooven dat het, van het vruchtelooze der poging overtuigd, die alleen wil aanwenden om later te kunnen verkondigen dat het al het mogelijke tot voorkoming van een oorlog gedaan heeft.

— De heer Richter is op vrije voeten. Eergisteren ten 2 ure heeft hij het huis van arrest verlaten, zich onmiddellijk naar zijne woning begevende. Weinige oogenblikken te voren had de advocaat-generaal in het paleis van justitie de verklaring afgelegd, dat hij afzag van het aanteekenen van appèl tegen het arrest van het geregtshof, zoo dat er geene aanleiding meer bestond om den heer Richter in verzekerde bewaring te houden. Door den verdediger van den heer Richter is echter appèl aangeteekend. Allerlei gissingen worden gemaakt nopens de oorzaak welke het openbaar ministerie zoo plotseling van gevoelen heeft doen veranderen om van het zijnerzijds aan te teekenen appèl af te zien. Algemeen wordt ondersteld, dat de openbare meening, welke zich zoo stellig ten gunste van den heer Richter heeft geuit, veel invloed op dat besluit heeft uitgeoefend.

— Bijzondere berigten uit Berlijn melden, dat de pruissische regering dezer dagen eene circulaire depeche aan de duitsche bondgenooten heeft doen toekomen, in welke zij hare beschouwingen kenbaar maakt, zoowel ten aanzien van den tegenwoordigen stand van het holsteinsche vraagstuk, als omtrent het meest geschikte middel om dien aangaande tot eene beslissing te geraken. Tevens betuigt zij, hoop te mogen voeden, dat, vermits zij zich thans in dit opzigt op eene allezins bevredigende wijze met Oostenrijk heeft verstaan, hare voorstellen in de bondsvergadering de vereischte ondersteuning zullen vinden.

[illegible]landsche tijdingen.

Duitschland.

[illegible] december. Volgens de [illegible]deutsche Post heeft de [illegible] minister van financien von Plener een [illegible]gediend, volgens het[illegible] het departement van [illegible] zou zijn de vermindering der inkomsten in [illegible]1861, en wel groot[illegible] uit de betalingen [illegible]ling voor de lomb[illegible] staatsschuld, op [illegible] dekken, dat er [illegible] overschot voor het [illegible] Het te kort voor [illegible] 1861 zal ongeveer [illegible] beloopen, [illegible] heer von Plener voor [illegible] eene vermindering [illegible] ongeveer 24 millioen op [illegible] zoo doende, althans op het [illegible] op[illegible]stelling van het evenwigt [illegible]d heeft.

[illegible]gering, gehoor gevende [illegible]akten wensch van de in [illegible], de verkiezingswet [illegible]dend zal verklaren, [illegible] plaats hebben, ten gevolge [illegible]gen van den heer von Schmerling. [illegible] heeft al de ambtenaren van zijn [illegible]pen, en hun de bezwaren van den [illegible]aar gemaakt, even als de gevaren, [illegible] de troon van verschillende zijden [illegible]eeft hen allen vermaand om ieder in [illegible]dersteunen in het volvoeren van de [illegible] opgelegd, en den zwaren arbeid, [illegible]worden. Verder heeft hij verklaard, [illegible]oofd te stellen, dan wel in 'tmidden [illegible]wenscht, dat hem als hunnen vriend [illegible] naar vermogen zullen bijstaan.

[illegible] dat de keizer voornemens zou zijn [illegible]wind in Hongarye den aartsher[illegible]ch sedert 1848 geheel aan staats[illegible]aarbij zou men rekenen op de po[illegible]orst in der tijd genoot, ten einde de [illegible] gunste van de keizerlijke regering te [illegible]ter zeer te betwijfelen of de Hongaren [illegible]llen tevreden stellen dan met de inwil[illegible]ns zoo duidelijk en eenparig geuite ver[illegible]mingen.

[illegible] Het artikel van den heer Grandguillot, o[illegible] dagblad Le constitutionnel heeft hier een d[illegible] gemaakt. De verzekering door het blad gege[illegible] dat er waarschijnlijk voor de aanstaande lente geen oorlo[illegible]breken, is een troostgrond van weinig beteekenis voor [illegible] die den vrede lief hebben. Niettegenstaande al den dran[illegible] op Oostenrijk uitgeoefend, is men hier in de diplomatieke kringen nog steeds van oordeel, dat onze naburige staat er niet toe zal overgaan om Venetie tegen eene geldelijke schadevergoeding af te staan.

De koning van Saxen ligt ziek aan het roodvonk. Gedurende zijne ongesteldheid zal de ministerraad zich met het [illegible] bewind belasten.

Het Dresdener Journal berigt dat de hongaarsche uitgeweken [illegible] Teleki, met een valsch engelsch paspoort te Dresden aangekomen, aldaar in hechtenis genomen [illegible] Oostenrijk uitgeleverd is.

De St. Petersburger correspondent van de Kölnische Zeitung meldt dat in eerstgenoemde stad hoogst verontrustende [illegible] de Donauvorstendommen zijn ontvangen. [illegible] van daar officieren tot dienstverrigting naar [illegible] leger zijn gezonden, en dat agenten der [illegible]dommen naar Hongarye zijn vertrokken, en dit land [illegible] doorkruisen. De zelfde correspondent meldt [illegible] dat Oostenrijk een observatiekorps naar de [illegible]stendommen zal zenden, welk korps òf reeds [illegible] is òf weldra gevormd zal zijn.

Belgie.

[illegible] december. In de zitting van den senaat van don[illegible] hertog van Braband het woord gevoerd en [illegible] van staatswege voorgesteld voor diegene, die [illegible] voor de verfraaijng van de hoofdstad zal [illegible] De hertog heeft gemeend, dat deze premie [illegible] te worden bepaald. Hij heeft zijn [illegible]elicht en aangevoerd, dat het thans, [illegible], welke in verband stonden met [illegible]ten, vervallen, de meest geschikte [illegible] nemen, ten einde Brussel te [illegible] hoofdstad van het rijke Belgie, [illegible]oor kunstzin is bezield, niet door [illegible]urige rijken zal worden overtrof[illegible] gevoegd, dat Belgie, gelegen in [illegible] de europesche mogendheden gewaarborgd, zich zijne ligging moet waardig maken en tevens de eer zijner magtige borgen ophouden. Dit voorstel heeft algemeenen bijval erlangd, en de minister Rogier heeft bijzonderheden medegedeeld omtrent de werken, welke reeds tot verfraaijng der hoofdstad zijn ontworpen.

In de kamer der vertegenwoordigers heeft de minister van buitenlandsche zaken dien dag de verklaring afgelegd, dat de afschaffing van reispassen slechts een vraagstuk van tijd is, en hij reeds vroeger aan de in het buitenland gevestigde belgische agenten last heeft gegeven om de gevoelens der *verschillende gouvernementen te polsen, omtrent de wederkeerige* vrijstelling der belgische ingezetenen. Thans wordt onderzocht, in hoever de pas zal kunnen worden vervangen door een onkostbaar bewijs van identiteit, in welks bezit men zich gereedelijk zal kunnen stellen.

Zaturdag is in die kamer bij de beraadslaging over de begrooting van buitenlandsche zaken, ook over het al of niet wenschelijke van voortdurende bescherming der belgische zeevisscherij gehandeld. De regering vroeg daarvoor, gelijk in de vorige jaren, 92,000 fr. tot het uitreiken van premien. Een lid stelde voor, deze som met 5000 fr. te verminderen, ten einde zich in beginsel tegen het voortduren dier bescherming te verklaren. Hij zeide dat die nijverheidstak reeds zoo lang bescherming genoten had en eindelijk op eigen kracht behoorde te steunen, en dat tegenover het belang dezer industrie het meer algemeene belang van den verbruiker stond, hetwelk door daling van den vischprijs zou bevorderd worden. Daartegen werd aangevoerd, dat de belgische zeevisscherij zonder bescherming gewis voor de nederlandsche zou bezwijken, en dat zij eene uitstekende, ja onmisbare school tot aankweeking van zeelieden voor de koopvaardij was. De door de regering aangevraagde som werd met 54 tegen 35 stemmen bewilligd.

Den zelfden dag heeft de hertog van Braband weder twee malen het woord gevoerd in de zitting van den senaat. De eerste maal beval hij den minister voor de openbare werken nadrukkelijk aan, het nemen van de noodige maatregelen tot het brengen van verbeteringen in het bed van de Schelde. Voorts vroeg hij van den zelfden minister eenige ophelderingen, betreffende de ontwerpen ten aanzien der verandering van het station van den zuider-spoorweg. Bij die laatste gelegenheid heeft de prins ook een nieuw punt ter sprake gebragt, namelijk of er geene mogelijkheid bestaat om het zij door eene straat, het zij door eenige aanplantingen, de uitstallingen van koopwaren te maskeren, welke bij de Allée verte geschieden en waardoor die fraaije wandeling grootelijks ontsierd wordt. De hertog besloot zijne rede met een woord van lof, gewijd aan de nagedachtenis van den onlangs overleden directeur-*generaal der spoorwegen en telegrafen, den heer Masui.* De begrooting voor openbare werken werd daarna met algemeene stemmen goedgekeurd.

Frankrijk.

Parijs 22 december. Het is zoo goed als zeker dat de senaat den 21 januarij en het wetgevend ligchaam den 4 februarij zal bijeenkomen. Aan den senaat zou dan in de eerste plaats een wetsontwerp worden aangeboden, strekkende om de wetgeving op de drukpers in dien zin te wijzigen dat voortaan geen dagblad meer door eene waarschuwing kan getroffen worden, voor dat de schrijver ter zijner regtvaardiging is gehoord. Indien deze na de aanmerkingen der regering, bleef weigeren het geschrevene te herroepen, zou hem toch geene waarschuwing kunnen treffen voor dat die door den ministerraad bekrachtigd was. Even zeer zou het decreet van 17 februarij 1852 worden herzien, waarbij de opheffing wordt bepaald van elk dagblad dat met twee regterlijke vonnissen is bezwaard. De opheffing zou volgens het aan te bieden ontwerp geen noodzakelijk gevolg zijn van dit tweede vonnis, maar wel zou de regtbank de magt hebben de opheffing daarbij te bevelen, op bijzonder daarvoor aan te voeren gronden.

— Het venetiaansche vraagstuk wordt thans ook door Le constitutionnel behandeld. De hoofdredacteur, de heer Grandguillot, heeft er in de laatste nommers uitvoerige beschouwingen aan gewijd. In het eerste artikel wordt de volstrekte onmogelijkheid betoogd om den tegenwoordigen staatkundigen toestand, welke aan geheel Europa bekommering inboezemt, te doen voortduren. Eene onvermijdelijke [illegible] beslissende crisis is tegen het aanstaande voorjaar [illegible], maar door de wijsheid der regeringen is zij te voorkomen. Daartoe kan een beroep op Oostenrijk worden gedaan, en het laat zich aanzien dat het inzigt van de regering van dit rijk de oplossing zal in de hand werken, daar de heer von Schmerling geheel anders dan de generaal Benedek gestemd is aangaande een oorlog, waarvan hij de kansen reeds overwogen heeft.

Het tweede artikel heeft ten doel om aan te toonen dat het weder in bezit nemen van Lombardye door *Oostenrijk, nooit* door Frankrijk zal worden geduld, en dat de andere mogendheden om verschillende redenen even afkeerig zijn van Oostenrijks heerschappij in Italie. Verder wordt de mogelijkheid besproken van een aanval op Venetie door Garibaldi. Dit zou naar het oordeel van Le constitutionnel eene onvoorzigtigheid zijn, die men den italianen moet ontraden. Of deze raadgeving echter opregt gemeend is wordt in twijfel getrokken, want de schrijver laat volgen dat de italianen, hoewel zij bij den eersten aanval zouden verslagen worden, toch het volgend jaar hunne pogingen zouden herhalen, en dat zij telken jare met vernieuwde kracht zouden wederkeeren tot dat Oostenrijk door den strijd uitgeput, genoodzaakt ware genade te vragen. Het artikel eindigt met de uitdrukking van den *wensch dat men zal trachten wreedaardige uitersten te vermijden* en liever tot eene minnelijke schikking over te gaan. Waarin die zou kunnen bestaan, zal worden aangetoond in een volgend nommer, waarvan de verschijning met nieuwsgierigheid wordt te gemoet gezien.

— In den Moniteur de l' armée komen eenige bijzonderheden voor, over het met China gesloten tractaat betrekkelijk de uitoefening van de christelijke godsdienst daar te lande. Volgens dat blad worden de oude ordonnantien van keizer Khang-Hi ten gunste van het katholicismus, weder van kracht verklaard. Die keizer beklom in 1661 den troon en wenschte destijds de diensten te erkennen, hem door de jezuiten bewezen bij de oprigting der geschutgieterij te Nanking en de organisatie der chinesche artillerie, waaraan de keizer den goeden uitslag zijner oorlogen tegen de Tartaren van het oosten te danken had. Daarom vaardigde hij in 1692 het bekende edict uit, krachtens hetwelk in het geheele rijk de vrije uitoefening der christelijke godsdienst werd toegelaten en de katholieken benoembaar waren tot openbare ambten. De intrekking van dat edict had in 1781 plaats.

— La patrie en Le pays protesteren bij herhaling tegen de beweringen der engelsche bladen, dat de franschen zich te Pekin aan daden van schandelijk wandalisme hebben schuldig gemaakt. Beide avondbladen verzekeren, dat de buit geregeld tusschen de geallieërden werd verdeeld, overeenkomstig de bestaande oorlogswetten.

— Aan La patrie wordt uit Rome geschreven, dat de pauselijke regering aan die van Sardinie niet onduidelijk heeft doen weten, dat zij geneigd is eene schikking aan te gaan in de bestaande geschillen, daar de staat van zaken onmogelijk langer zoo blijven kan. De pauselijke regering geeft bij dezen stap tot toenadering ongetwijfeld toe aan een magtigen en dringenden invloed van buiten. De koning van Sardinie heeft hierop een zijner adjudanten naar Rome gezonden.

Italie.

De hervatting der vijandelijkheden voor Gaëta, wordt nu van onderscheidene zijden bevestigd; hoewel de oorzaak van het afbreken der onderhandelingen nog niet met zekerheid bekend is. In eene bijzondere correspondentie uit Turyn aan het Journal des débats gerigt, wordt bepaald volgehouden dat de voorwaarden door Sardinie gesteld, door Frans II verworpen zijn. Die vorst zou zich nog zonderlinge droombeelden voorspiegelen en er in der daad op rekenen, zijne staten binnen *twee maanden te herwinnen, indien slechts het fransche* eskader den aanval op Gaëta bleef beletten. Hoewel er aan de mogelijkheid van de herneming der beide Sicilien zeker niet veel zal gehecht worden, zoo zou, volgens berigten uit Napels, de verdediging der vesting nog zeer lang kunnen gerekt worden; te meer daar de omstandigheden voor de belegeraars *niet zoo heel gunstig zijn.* De toestand van de kust maakt het voor de sardinische schepen zeer onveilig de vesting te naderen, vooral bij het ongunstig weder en de sneeuw, die in dit saizoen daar gewoonlijk overvloedig valt. Aan de landzijde zal de heer Cialdini eerst over veertien dagen in staat zijn de batterijen tegen de stad aan te wenden, daar het zoogenaamde Caville-geschut nog niet in gereedheid is. Uit een en ander maakt men op dat, ook zonder tegenwoordigheid van fransche zeemagt, er in de eerste maand noch door de belegeraars, noch door de belegerden, iets van belang zou worden ondernomen. Of nu evenwel door Frans II nog lang op ondersteuning van de zijde van Frankrijk kan gerekend worden, valt nog niet te beslissen. Er worden wel velerlei gronden aangevoerd om dit te beweren. Door het russisch gouvernement, zoo verzekert men, zouden er stappen gedaan zijn om Napoleon te doen besluiten zijn beschermend smaldeel niet te verwijderen, terwijl volgens eene andere lezing die stappen gedaan zijn door de drie mogendheden die onlangs te Warschau bijeen waren. Lang zal men waarschijnlijk niet meer aangaande de houding van Frankrijk in onzekerheid moeten zijn, want daarover is bepaald gehandeld in een kabinetsraad welke den 19, ten gevolge van uit Gaëta ontvangene depeches, gehouden is.

Betaling van coupons.

De coupons der certificaten van Russische fondsen, 5 pct. in zilver, administratie van Vloten en de Gijzelaar, verschenen 1 september 1860, worden betaald met f 21,80.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 24 december.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 43¼.

Axel 22 december.

Tarwe f 9,35 a f 10,25; Rogge f 6,35 a f 6,65; Wintergerst f 5,95 a f 6,35; Zomer dito f 5,25 a f 5,40; Haver f 2,80 a f 4,40; Paardeboonen f 7,00 a f 7,45; Bruineboonen f 7,45 a f 10,25; Groene erwten f 8,40 a f 10,25; Geele dito f 7,45 a f 9,35; Graauwe dito f 9,35 a f 11,20. Boekweit f 6,90 a f 7,45, per mud.

Middelburg 22 december.

Patentolie f 46¾. Raapolie f 44½. Lijnolie f 35¾ per vat op zes weken.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 24 december.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	62⅛
	dito Nationale dito	3	„	75⅜
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102
	Certific. Hope & co.	4	„	75¼
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	94⅛
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			203¼
	Leening 1860. (contant)	4½	„	89⅜
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	77¼
Spanje.	Obligatien	1¾	„	41⅜
	dito binnenlandsch	3	„	48 1/16
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek ...	5	„	43⅛
	dito amsterdamsche	5	„	64
	dito nationale	5	„	50
	dito 1847/1852	2½	„	23⅝
	Bank actien	3	„	603
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	51⅞
Portugal.	Obligatien	3	„	45⅜
	dito nieuwe	3	„	44⅛
Grenada.	dito			15
Venezuela.	dito	2½	„	18⅝
Illinois.	dito	7	„	90
Mexico.	dito	3	„	19¾

Londen, 22 december, ten 12 ure. Consols 92⅛.

Weenen, 22 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 64,50.

Parijs, 22 dec. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68.35.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 20 december.

Metalliek f 20,55; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,67½; Engelsche Russen f —,—; Fransche f 55,50; Belgische f 55,75; Pruissische f 35,—; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 34,12½; Russische in zilveren roebels f 34,37½; Poolsche in fl. f 27,37½; Nationale metalliek f 28,80; Dollars f —,—

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in December—Januarij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	25	's morg.	9 ure.	Dingsdag	25	's morg.	6 ure.
Donderdag	27	„	10,30	Woensdag	26	„	7
Zaturdag	29	„	11,30	Vrijdag	28	„	7
Zondag	30	„	6	Maandag	31	„	8,30
Woensdag	2	„	6,30	Woensdag	2	„	8,30
Donderdag	3	„	6,30	Donderdag	3	„	8,30
Vrijdag	4	„	6,30	Vrijdag	4	„	9,45
Zondag	6	„	7	Zaturdag	5	„	9,45

Weldadigheid.

Middelburg, 24 December 1860.

De Vereeniging tot het bezoeken der armen maakt dankbare melding van de volgende giften: den 21 december, van een onbekende een bankbiljet, dd. 5 septtember 1849, no. 797, groot *f* 25, en van A-Z. een coupon Russische fondsen, no. 1069, betaalbaar met *f* 14,72; den 23, van NN. drie muntbiljetten, no. 441 W, no. 577 C F en 697 L L, *f* 30.

De directie der vereeniging,
J. J. DE KANTER, voorzitter.
N. VERHULST Wz., penningmeester.

Diakenen der Nederduitsche hervormde gemeente alhier maken dankbare melding van de ontvangst eener gift van *f* 2,50, gewikkeld in een omslag met het opschrift: „Voor de Armen, van A. A.," en gevonden in de kerkcollecte der Koorkerk, des zondags voormiddags, den 23 dec. 1860.

Middelburg, 24 dec. 1860. Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, voorz.
W. ALTORFFER, secretaris.

Advertentien.

50JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
PIETER DEKKER
EN
MAATJE WILLEMSE WISSE,
beiden geboren in de gem. Meliskerke (Walcheren) en woonachtig in de gemeente Axel.
23 December 1860.

Heden beviel ontijdig van een' dooden ZOON, Vrouwe M. J. H. DE BRUYN VAN MELIS- EN MARIEKERKE.

Middelburg, 21 December 1860.

Heden beviel naar wensch van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoote J. J. ANDRIESSEN — VAN DE SANDE.

Vlissingen, J. ANDRIESSEN JR.
den 23 December 1860.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON D. C. DE RUYTER, geliefde Echtgenoot van

Veere, M. DE MOL Az.,
den 24 December 1860. Onderwijzer.

Eenige kennisgeving.

Heden ontsliep plotseling onze hartelijk geliefde Broeder en Behuwd-Broeder, de Heer ANDREAS ANDRIESSEN, Weduwnaar van wijlen Vrouwe MARIA JACOBA BENTEN, in den ouderdom van 48 jaren, nalatende vijf Kinderen.

Amsterdam, Uit aller naam,
den 13 December 1860. J. C. ANDRIESSEN.

Te Vlissingen, den 18 December 1860.

Plotseling overleden, in den ouderdom van ruim 74 jaren, de Heer JACOB CHRISTIAAN DUTILH.

Eenige kennisgeving.

STRANDVONDERIJ.

Oproeping voor de TWEEDE MAAL van Regthebbenden op eene gewone *Groen* geverwde **Roeiboot**, zonder merk of kenteeken, met drie aaneengeklampte Planken, twee Riemen, een Waterschepper, een Middenbankje en een Sleper. — Te bevragen bij den Burgemeester van **Colijnsplaat.**

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Zaturdag 29 December 1860, 's morgens 10 ure, langs den Straatweg van Serooskerke, over Oostkapelle, naar Grijpskerke, van zwaar **Essen** en **Elzen KAPHOUT, BOOMEN** enz., aanvang nemende te Serooskerke, bij het *Tolhuis.*

DE HOUTVERKOOPING op de Buitenplaats **Noordhout** wordt **uitgesteld** tot nadere aankondiging.

UIT DE HAND TE KOOP **40** à **50** stuks extra zware, regtstammige **OLMEN BOOMEN**, metende 1,80 à 2 Ellen in de koord, en lang 7 à 8 Ellen, geschikt voor alle werken, staande op Prins-Willemsdam, bij het Van-der-Bekespolderke, in de Gemeente **Waterlandkerkje.** Nadere informatien te bekomen bij den Landman ABRAHAM BRUYNOOGE, in die Gemeente wonende, en bij den Heer PH. FR. HENNEQUIN, te Sluis.

TE KOOP een nieuwe extra **WINDMOLEN**, bij JACs. PASSENIER, te Domburg.

HARING- EN VISCHPAKKERIJ

TE VLISSINGEN.

Te bekomen **Nieuwe Zoutevisch**, opregte fijnzout Bootsmans **Winter-Haring**, **Stokvisch** in soorten, harde **Spekbokking**, **Zalmbokking**, OPREGTE Engelsche **Sprot** *en puike groote vette* Engelsche **Makreel**, **gemarineerde Haring** op Haagsche wijze, **Ansjovis**, **Haringsplade** 30 cent per Portie; hoe eerder men die bestelt, hoe smakelijker dezelve is. Wij leveren ook beste versche gespeende **OESTERS**, en die kan men ook aan Huis komen gebruiken.

Wij vertrouwen nederig op uwe geëerde gunst en beloven eene prompte en civiele bediening.

UEd. dienstw. Dienaren,
VAN ABSHOVEN KIKKERT.

In de 's Gravenstraat te bekomen bij de Vischverkoopers, **Nieuwe Landorfum** of **Zoutevisch** en **Winter-Haring**.

Tegen Mei eene **Keukenmeid**, die tevens Huiswerk verrigt, benoodigd bij Mevrouw P. VAN DE GRAFT, over de Kraan.

Een sterke **Loopjongen** benoodigd tegen *f* 1,50 weekloon. Adres Boekdrukker P. J. MILBORN.

OP HEDEN (Dingsdag 1sten Kersdag) zal weder worden versmakt **Sint-Nicolaas**, bij J. VADER.

Bij DE GEBROEDERS A[...]AHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:

AL[...]M

BUITENLAND[...]

Gedurende dit jaar[...]
nomen:

Generaal Garibaldi. — De fransc[...] en Cayenne. — De vervaardiging de[...] herfst- en lentefeesten in den Elzas[...] De italiaansche oorlog van 1859. —[...] reis naar den Noordpool. — De regtb[...] Parijs. — De bedelaars te Londen.[...] bezoek in eene kolenmijn. — Over d[...] fenaars van verschillende beroepen,[...] land. — Lord Elgins zending na[...] Lionetto Cipriano, gouverneur gene[...] *Edmund en Charles Kean, tafereelen* [...] Engeland. — Chili in 1859. — De h[...] lands-eilanden. — De diamanthandel[...] het opiumverbruik bij de oostersche v[...] leum en zijne lotgevallen. — De invl[...] Alpenwereld en de Alpenpassen.[...] kers. — De martelaar van Toul[...] De zon. — De huwelijken onder de[...] den. — De tegenwoordige toestan[...] staat. — Het weder. — Napels en Sici[...] Besmettelijke ziekten in de middeneeu[...] in Brazilie. — Aan boord van een slave[...] getuige). — Het waterglas. — Het plaats[...] geland. — De reizende flesschen. — De[...] Indie. — De wilde mensch. — De nieuwe g[...] De speelhel te Homburg. — De Great Easte[...] de Herzegowina. — Olie op het water. — D[...] land. — Een professor in den strik. — De af[...] door den burggraaf de Noé. — Het eiland Ceylon. — De christenen en heidenen van den Libanon. — De spo[...]gen in Britsch Indie. — Het eiland Borneo. — Engelsche sta[...]menten. — Goudmakers in de achttiende eeuw. — Ch[...]che soldaten. — Het jongste staathuishoudkundige [...] te Glasgow.

De prijs per jaargang (naar verkiezing in 4 driemaandelijksche deelen of 12 maandelijksche afleveringen) is *f* —

D. A. THIEME, te *Arnhem*, heeft uitgegeven:

EEN ZOMER IN HET NOORDEN.

DOOR

GERARD KELLER.

Eerste Deel, roijaal gr. 8vo. met drie groote gekleurde Platen. Prijs *f* 2,70.

(Het tweede en laatste Deel is ter perse.)

☞ Men leze hierover de beoordeeling door de Redactie dezer Courant, in haar No. van 8 December ll.

VRIJHEIDS-PREKEN

VAN

PATER GAVAZZI,

Kapelaan van Garibaldi.

Uit het Italiaansch, met eene Inleiding van FELIX MORNAND.

Uitgave van **H. NIJGH.** Prijs 75 Cents.

MUZIJKGEZELSCHAP: EENSGEZINDHEID

TE VLISSINGEN.

TWEEDE WINTER-CONCERT

op Vrijdag 28 December, in den PRINSENT[...]

Buiten Inteekening 75 cent entrée voor een [...] Dame. — Aanvang des avonds ten 7 ure.

SCHOUWBURG TE M[...]

Onder Directie van I. J. STOETE [...]

Woensdag den 26 De[...]

DE KRUISVAARDERS, beroem[...] Tafereelen, in vele jaren niet ver[...]

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE [...]

Bijvoegsel van de Middelburgsche courant. Zaturdag 22 December 1860.

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 19 december.

Voorzitter de heer Bijleveld van Serooskerke.

Afwezig de heeren van de Graft en Caland.

De voorzitter geeft kennis, dat de heeren van de Graft en Caland hebben berigt, beiden door ambtsbezigheden verhinderd te zijn deze zitting bij te wonen, alsmede dat de heer van Diggelen eerst later ter vergadering zal verschijnen.

De notulen der vorige zitting van 28 november ll. na gedane voorlezing goedgekeurd zijnde, worden overgelegd de volgende bij burgemeester en wethouders ingekomene missives van gedeputeerde staten dezer provincie.

a. In dato 14 dezer houdende goedkeuring van het raadsbesluit van 17 oct. en 28 november jl., betrekkelijk de regeling van het onderwijs in deze gemeente, met uitnoodiging [illegible] nadere opgaaf te zenden, ook aan den provincialen inspecteur van het onderwijs, van het tijdstip waarop genoemd besluit zal gerekend worden in te gaan.

Wordt goedgevonden het tijdstip van in werking treding van genoemd besluit te bepalen op 1 januarij aanstaande en de verdere uitvoering aan burgemeester en wethouders op te dragen.

b. In dato 14 dezer houdende magtiging om met het gemeentebestuur van Rotterdam in onderhandeling te treden betrekkelijk de opheffing van het beurtveer; aangenomen voor kennisgeving.

c. In dato 23 november bevattende bedenkingen op de verordening van het beurtveer tusschen deze gemeente en Utrecht (en wel betrekkelijk art. 5, aanteekengeld à 5 cent, dat men beschouwt als te zijn loon voor van wege de gemeente verstrekte diensten, en alzoo vallende in de termen van art. 238 gemeentewet, en art. 19, waarop de beslissing in geval van verschillen aan den commissaris wordt overgelaten.)

De voorzitter deelt mede dat burgemeesters en wethouders, zich onbevoegd achtende om in die verordening reeds door gedeputeerde staten van Utrecht goedgekeurd, wijziging te brengen, daaromtrent aan burgemeester en wethouders van Utrecht geschreven hebben, die blijkens hunne missive van [illegible] december, waarvan voorlezing geschiedt, zich dien aangaande [illegible] gedeputeerde staten hunner provincie hebben ge[illegible] uitgenooten in Zeeland [illegible] aangenomen voor kennisgeving in afwachting der beslissing.

Vervolgens worden tengevolge het in de vorige raadsvergadering beslotene betrekkelijk het aanhouden van de regeling der beurtveeren, mede voor kennisgeving aangenomen: eene missive van burgemeester en wethouders van Zierikzee bevattende, onder toezending van een afschrift van een schrijven van gedeputeerde staten, houdende bedenkingen op de verordening van het beurtveer op deze gemeente, het voorstel om de regeling dier aangelegenheid in afwachting der regeringsvoordragt te dier zake aan te houden.

Eene missive van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom behelzende de mededeeling dat ook de raad dier gemeente heeft bepaald dat het beurtveer geen uitsluitend regt daarstelt en zich, op eenige artikelen na, (boomen en granen) met het voorgestelde tarief vereenigd heeft.

De heer van Diggelen komt ter vergadering.

Wordt in behandeling genomen de voor de leden ter visie gelegen hebbende missive van het burgerlijk armbestuur, geleidende een staat van voordragt betrekkelijk het maximum van onderstand voor 1861 gelijk aan die van het vorig jaar, met uitzondering dat daaraan onder no. 14 is toegevoegd, dat bij geneeskundige verpleging van elders armlastigen ook de visiten van den geneesheer zullen worden in rekening gebragt voor zoo ver die gealimenteerden armlastig zijn in gemeenten die dergelijke betalingen aan deze gemeente in rekening brengen. Bij concept resolutie wordt die staat alzoo vastgesteld.

Voor kennisgeving worden aangenomen de mededeelingen des voorzitters, dat bij herstemming voor leden van de kamer van koophandel en fabrieken op den 18 dezer, als zoodanig zijn gekozen de heeren B. A. Fokker en J. Fak Brouwer.

Dat de publieke verkoop van boomen die op den 15 dezer plaats had, begroot op f 1000 heeft opgebragt de som van f 1159,25.

Wordt overgelegd een aan het gemeentebestuur door tusschenkomst van den afgetreden burgemeester jhr. mr. Pas[illegible] Grijpskerke, door de afdeeling Rotterdam der maatschappij tot bevordering der bouwkunde ten geschenke aangeboden bouwkundig stuk betreffende het raadhuis alhier.

[illegible] burgemeester en wethouders bereids bij missive, voor dit [illegible] aan genoemde afdeeling dank betuigd hebbende, wordt het ter inzage der leden nedergelegd, en zal worden [illegible].

Bij concept besluit wordt uit den post van onvoorziene uitgaven (begrooting 1860) beschikt over f 140,12½ zijnde f 125 aankoop, ingevolge raadsbesluit, van 2 roeden 40 ellen grond, kadastraal sectie C 972 en 974, gelegen achter de stadsschuur alhier en f 15,12½ voor de kosten daarop gevallen.

Komt in behandeling, een in de vorige vergadering door burgemeester en wethouders en ter visie der leden gelegen hebbenden overgelegden staat van gemeente eigendommen waarvan de huur op 1 Mei 1861 expireert, en waarvan de onderhandsche verhuring wordt voorgedragen, zijnde het benedengedeelte der waag en de doorgang naar de wagenaarstraat een woonhuis in de giststraat idem in de vlissingschestraat, de oude veersche poort, de kleine scheepstimmerwerf en de pakhuizen aan de blaauwendijk voor de daarbij uitgetrokkene sommen.

Eenparig vereenigt de vergadering zich met dit voorstel even als met de door burgemeester en wethouders alsnog voorgestelde onderhandsche verhuring der visscherij, in den bermsloot langs de nieuwe haven voor f 10 per jaar; in de mannezee en Catsmansboogaart voor f 27 per jaar en in den nieuw gegraven watergang voor f 6 per jaar, wordende die verhuring voorgesteld voor één jaar tot ultimo 1861: tijdstip waarop ook de pacht der visscherij in de stadsvesten eindigt.

Vervolgens worden de beraadslagingen geopend over het door de commissie van toezigt over het algemeen weduwen- en weezenfonds van stedelijke ambtenaren en bedienden, ingezonden ontworpen reglement voor dit fonds, hetwelk met het daarop door burgemeester en wethouders uitgebragte rapport ter visie voor de leden heeft gelegen.

Bij de artikelsgewijze behandeling daarvan worden de artikelen 1,2, 3 en 5 aangenomen, vervalt art. 4 en wordt de behandeling van art. 6 aangehouden tot de beraadslagingen over art. 23. Over art. 7, houdende bepaling welke gemeente ambtenaren of bedienden niet tot de deelneming in het fonds zullen worden toegelaten, hebben uitvoerige discussien plaats, en wordt dit artikel in dien zin gewijzigd dat de deelneming niet toepasselijk is op zoodanige gemeente ambtenaren of bedienden aan welker betrekking eene jaarwedde of inkomst is verbonden van beneden f 150, zonder dat deze bepaling eene terugwerkende kracht heeft.

De artt. 8—12 na geringe wijziging aangenomen zijnde, komt in behandeling, art. 13, bepalende dat van een ambtenaar meer dan eene betrekking bekleedende, de te betalene contributie zal worden berekend over de bezoldiging van elke betrekking afzonderlijk en gevolgelijk ook naar dien maatstaf de eventuele uitkeering. Daarover hebben mede uitvoerige discussien plaats. Ten gevolge der daartegen geopperde bedenkingen wordt besloten nader het gevoelen van de commissie van toezigt voornoemd te vragen.

De artt. 14—18 worden na eenige wijziging goedgekeurd.

Het zelfde besluit als bij art. 13 werd genomen omtrent art. 19, betreffende het toestaan van voortdurende deelneming in het fonds van perodiek benoemde ambtenaren, ook na hun aftreden, even als zulks aan eervol ontslagene ambtenaren is toegestaan.

Wegens het ver gevorderde uur wordt goedgevonden de beraadslagingen aan te houden tot eene eerstdaags te houdene vergadering; waarin dan ook de aan de orde gestelde benoemingen ten gevolge van periodieke aftredingen zullen plaats hebben.

De vergadering wordt daarop gesloten.

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van 17 december.

Voorzitter de heer Callenfels.

Afwezig de heer Dutilh.

Alvorens over te gaan tot de behandeling der aan de orde gestelde onderwerpen, herinnert de voorzitter dat in de vorige vergadering is aangehouden de beslissing op het tweede gedeelte van het rekwest van R. J. Waltman, houdende verzoek om met eenig pensioen begunstigd te worden.

De heer Mestdagh verklaart ongustig gezind te zijn om het verzoek toe te staan; hij herinnert aan het nog kortelings afgewezen verzoek van gelijke strekking, van J. Busquet en aan het, ook weder bij die gelegenheid algemeen aangenomen beginsel, om geen pensioenen te verleenen, maar alleen eene toelage, indien daarvoor termen zijn. Hij behoud zich voor om zijne stem afhankelijk te stellen van den loop der discussien; hij zal evenwel gaarne medewerken om aan het huisgezin eenige ondersteuning te verleenen. Nog meent spreker bij deze gelegenheid te moeten opmerken, dat in het verslag der vorige zitting, voorkomende in de Middelburgsche courant, een misstelling is begaan, waardoor hij de vergadering eenigzins gecompromitteerd acht. Hij betreurt zulks te meer omdat de verslagen in dat dagblad gewoonlijk de beraadslagingen met juistheid weder geven, en daardoor bij het publiek vertrouwen hebben verworven. Hij had, doch vergeefs, [illegible] dat dit in een volgend nommer zou zijn geredresseerd. 1)

De voorzitter vermeent te kunnen begrijpen welke misstelling door den heer Mestdagh wordt bedoeld, doch hij ziet niet in dat de vergadering daardoor gecompromitteerd zou zijn.

De heer Schmidt vereenigt zich met het gevoelen door den heer Mestdagh uitgedrukt, zich ook verklarende tegen het verleenen van pensioen. Ook hij wil hier ter loops aanmerken dat wel eens uitlatingen hebben plaats gehad in genoemde verslagen, en wel bepaaldelijk in dat betreffende de zitting van 1 september ll. Het toen voorgevallene had hem aanleiding gegeven te verzoeken in het vervolg geen deel uit te maken van de commissie tot onderzoek der gemeente rekening. 2)

De heeren J. P. Smith, Ruysch en van Uije Pieterse kunnen mede niet instemmen met de gedachte om pensioen te verleenen, maar willen medewerken om eene toelage tot ondersteuning te verstrekken; waarop door den voorzitter wordt voorgesteld om aan de adressant voor het jaar 1861 eene toelage te verleenen ad f 300.

De heer Schmidt zegt bezwaar te hebben tegen de gratificatie, en acht het wenschelijk eerst het lot te kennen van het voorstel betrekkelijk de zeemans- en visschersbeurs.

Op verlangen van den heer Mestdagh wordt het voorstel van de voorzitters in twee deelen gesplitst, waarop deze zich daarmede vereenigende, in omvraag brengt:

1. zal er gratificatie worden verleend? hetwelk wordt aangenomen met 9 stemmen; tegen stemden de heeren Schmidt en Winkelman;

2. om het bedrag te bepalen op f 300; hetwelk met algemeene stemmen wordt goedgekeurd.

Alsnu is aan de orde het rapport der commissie tot vaststelling van het maximum van den in 1861 te verleenen onderstand aan het algemeen armbestuur. Dit rapport wordt uitgebragt door den heer J. A. Schmidt; hij zegt dat de commissie geen reden heeft gevonden om in het voor dit jaar vastgesteld bedrag vermindering te brengen, en vindt daarom vrijheid voor te stellen die zelfde som ook voor 1861 toe te staan; wordt zonder hoofdelijke stemming algemeen goedgekeurd.

Thans wordt op verzoek van den voorzitter door den secretaris voorgelezen een voorstel tot minnelijke schikking in zake de conversie der obligatie van mr. van Waterschoot van der Gracht, naar een advies, op verzoek van het bestuur uitgebragt door de heeren mr. Ph. van den Broecke en H. Kekker.

Naar het gevoelen van den heer Uyttenhooven verkeert de gemeente, uit hoofde van het reeds gewezen vonnis aangaande deze zaak, niet meer in eene normalen toestand. Hij is van oordeel dat de kosten uit eene nieuwe regterlijke beslissing voort zullende vloeijen, het door de gemeente te brengen offer, thans f 772,15 bedragende, verre zoude overtreffen, en acht daarom de aanneming van het voorstel noodzakelijk.

De heer van Uije Pieterse verklaart zich op de zelfde gronden voor het voorstel.

De heer Welz vraagt of met de aanneming van het voorstel de geheele zaak afgedaan is, hetwelk toestemmend wordt beantwoord.

Daarop wordt bij hoofdelijke rondvraag het voorstel met algemeene stemmen goedgekeurd.

---

1) Naar wij later hebben vernomen was de heer Waltman eenvoudig *ontslagen* als gemeenteambtenaar, en niet *eervol ontslagen* zoo als in ons verslag voorkomt. Dit schijnt de fout geweest te zijn waarop de heer Mestdagh doelt; zij kwam ook voor in ons nommer van ll. donderdag.

2) Het door dien heer bedoelde heeft zich, vergissen wij ons niet, dus toegedragen:

Door de commissie, belast geweest met het onderzoek der gemeente-rekening over 1859, werden eenige bedenkingen in het midden gebragt omtrent sommige artikelen, de gestie des gemeentebouwmeesters betreffende. Zij vertrouwde dat door het dagelijksch bestuur des aangaande voldoende inlichtingen zouden gegeven worden, en stelde daarom der vergadering voor die rekening goed te keuren.

De gevraagde inlichtingen werden daarop door den heer Uyttenhooven, namens het dagelijksch bestuur gegeven, terwijl deze het gevoelen dat bij hem oprees niet kon onderdrukken, dat het onderzoek ditmaal met meer dan gewone naauwkeurigheid had plaats gehad, vooral betreffende de aangegeven artikelen, en dat eene zekere vooringenomenheid tegen den gemeentebouwmeester, op die beoordeeling mogelijk van invloed geweest is.

Daarop repliceerde de heer Schmidt, lid der commissie, dat het hem onaangenaam was dergelijke aanmerkingen te moeten aanhooren, daar het uitgebragt verslag niet anders dan het gemoedelijk oordeel der commissie behelsde, en hij meent dat eene commissie met volle vrijheid haar gevoelen mag uitspreken zonder daarover te worden hard gevallen, daartoe het dagelijksch bestuur het regt ontzeggende. Hij wenscht daarom liever in het vervolg geen deel meer uit te maken van eenige commissie.

Wij moeten hierbij opmerken dat het bij de somtijds zeer uitvoerige beraadslagingen van den gemeenteraad, niet mogelijk is om de plaats gehad hebbende discussien geheel weder te geven.

benoeming van een regent over het arm- gast en huis, in plaats van den heer A. M. Kalbfleisch, die met 1 januarij 1861 moet aftreden, wordt een dubbeltal voorgedragen, bestaande uit de heeren A. M. Kalbfleisch en J. P. Laernoes. De eerstgenoemde wordt herbenoemd met 9 stemmen, terwijl 2 stemmen op den heer Laernoes waren uitgebragt.

Geschiedt voorlezing van eenige bedenkingen op de invordering van de belasting op het gemaal, door den heer controleur der plaatselijke belastingen, der vergadering in overweging gegeven.

Deze bedenkingen zijn hoofdzakelijk gerigt tegen het stelsel om ambtenaren op de molens te plaatsen (in plaats van de onder de vroegere rijkswet in werking zijnde molenbussen) waardoor te gelijkertijd de ambtenaren aan andere diensten onttrokken worden.

Op voorstel van den voorzitter wordt dit schrijven gesteld in handen van de commissie voor het belastingstelsel.

Wordt voorgelezen een adres van J. P. Riemens houdende bezwaar tegen het niet toestaan van uitvoer onder genot van restitutie der plaatselijke belasting voor geleverd beschuit aan een ten reede liggend vaartuig na zonsondergang.

De heer Ruysch moet opmerken dat hij het noodig oordeelt de ingezetenen in hunnen handel zoo veel mogelijk te favoriseeren en wenscht dat aan den controleur de vrijheid worde gelaten om in dergelijke gevallen naar bevind van zaken te handelen.

De voorzitter merkt op, dat het adres nog niet in discussie is, maar daaromtrent eerst het gevoelen der commissie van het belastingstelsel wordt ingewacht.

Thans komt in behandeling het voorstel tot benoeming van een commies bij de plaatselijke belastingen.

De heer Mestdagh meent uit het voorstel van den controleur te verstaan, dat door de voorgestelde wijziging in de verordening op de invordering van het gemaal drie ambtenaren zouden kunnen gemist worden, waardoor dan eene nieuwe benoeming onnoodig zou zijn.

De heer Uyttenhooven gelooft dat de heer Mestdagh zich vergist omtrent de bedoeling van het voorstel; wel wordt daarin gesproken, dat de gezegde maatregel aan de gemeente f 1200 kost, doch de ambtenaren daarmede belast zijn hoog noodig voor andere werkzaamheden, zoo dat er volstrekt geen gemist kunnen worden, er zouden andersmeerdere ambtenaren noodig zijn.

De heer van Uije Pieterse acht het raadzaam om het rapport der commissie van het belastingstelsel af te wachten en van den controleur te vernemen of er na de bedoelde wijziging, dan ambtenaren gemist kunnen worden.

De heer Uyttenhooven zegt, dat de commissie voornoemd daaromtrent met den controleur in overleg kan treden.

Op voorstel van den voorzitter wordt besloten de lijst van *sollicitanten aan de leden rond te zenden.*

Vervolgens is aan de orde een voorstel tot goedkeuring van de aanbesteding der gebouwen van de gasfabriek.

De heer Schmidt zegt het bestek der bedoelde aanbesteding ontvangen te hebben, doch daar de aanbesteding reeds heeft plaats gehad, wenscht hij twee vragen te doen:

1. waarom men is afgeweken van de reeds tot hiertoe gevolgde gewoonte om geen aanbesteding te doen alvorens de leden gelegenheid hebben gehad om inzage te nemen van de bestekken en plannen daartoe betrekkelijk?

2. Daar dit nu toch heeft plaats gehad, waartoe nu nog die rondzending dient?

Hij vermeent dat de raad zich kan voorbehouden om vooraf de plannen en voorwaarden van zoodanige aanbestedingen aan zijne goedkeuring te doen onderwerpen.

De voorzitter zegt dat de aanbesteding is geschied door de commissie aan welke de magt verstrekt is om naar goedvinden in dezen te handelen.

De heer Uyttenhooven zegt dat burgemeester en wethouders wel bekend zijn met de bepalingen der gemeentewet aangaande *dit punt, maar dat de raad zich in dit geval niet* het regt heeft voorbehouden om zich vooraf de plans en bestekken te doen voorleggen.

De heer Schmidt meent dat de handeling onwettig is; dat de commissie wel belast was met de regeling van alles wat hieromtrent te verrigten was, doch niet met de aanbesteding; waarom hij zich van de medestemming zal onthouden.

De heer Winkelman, lid der commissie, herinnert dat de laatste maal dat over deze zaak gesproken is, aan de commissie vrijheid was gegeven om tot de aanbesteding over te gaan. Zij heeft daarom gemeend volkomen bevoegd te zijn om die te doen plaats hebben; zij heeft de plannen aan het dagelijksch bestuur toegezonden.

De heer van Uije Pieterse verzoekt dat de notulen zullen worden voorgelezen, waaruit waarschijnlijk wel zal kunnen blijken of de commissie in haar regt is, hoewel hij het toch ook onredelijk acht om eene aanbesteding goed te keuren waarvan de plannen niet aan de goedkeuring van den raad zijn onderworpen.

De voorzitter brengt in het midden dat aan het dagelijksch bestuur de vasstelling der plannen is overgelaten, voor zoover de raad zich dat regt niet heeft voorbehouden.

De heer Smidt antwoordt dat het regel geworden is om altijd de plannen door den raad te doen onderzoeken, en waarom is daarvan dan nu afgeweken? Hij vermeent dat de bevoegdheid der commissie zich niet verder uitstrekte dan eene regeling der zaak.

Nadat nog eenige leden hierover hun gevoelen hadden gewisseld, worden de notulen voorgelezen waaruit blijkt dat de commissie werkelijk ook tot de aanbesteding gemagtigd is geworden.

De voorzitter stelt alsnu voor de aanbesteding goed te keuren, als zijnde ongeveer f 3000 beneden de begrooting, waartoe besloten wordt. Aangenomen met tegenstemming van de heeren Schmidt en Mestdagh.

Hierop komt in behandeling het voorstel omtrent de zeemans- en visschersbeurs.

De heer Uijttenhooven treedt in uitvoerige beschouwingen over het doel met de oprigting dier beurs beoogd. Hij haalt eenige artikels aan uit de ordonnantie van 17 januarij 1754 waaruit blijkt dat zij bepaald is opgerigt „tot soulaas van den zeeman zoo van deze stad ter visse als ter koopvaardij varende, waartoe geregtigd zijn die den ouderdom van 60 jaar bereikt hebben, mits hebbende zeven reizen ter koopvaardij of zeven jaren ter visse gevaren, tenzij bij ongelukken aan eenig ongemak komende, aanstonds uit gemelde beurs kunnen profiteren en onderhoud genieten." Dat doel is nooit uit het oog verloren. De beurs heeft nooit gestrekt tot het verleenen van ondersteuning aan behoeftigen in het algemeen, al is aan sommige bepalingen ook al eens wat ruime uitlegging gegeven. De instandhouding door recognitie van gemeenteambtenaren droeg dan ook geenszins den stempel van instelling van weldadigheid; in dat geval zou het beheer ook niet uitsluitend aan het gemeentebestuur zijn opgedragen, en zou door de diaconie niet geweigerd zijn om wederzijds het bestuur te aanvaarden. Maar al was de beurs eene instelling van weldadigheid dan nog kon men het door de commissie voorgestelde gebruik niet in overeenstemming achten met de tegenwoordige armenwet. Hij beschouwde het gebruik volgens dat voorstel als eene bedekte armenzorg.

De daarstelling van een pensioenfonds voor gemeenteambtenaren acht spreker meer overeenkomstig het doel. Even als vroeger tot bevordering van zeevaart en visscherij zal dan het kapitaal der zeemans- en visschersbeurs krachtdadig medewerken tot bevordering van te verkrijgen en te behouden een geschikt personeel van gemeenteambtenaren. Hij kon zich dus alleen vereenigen met het voorstel der commissie, voor zoo ver betreft afwijzend te beschikken op het verzoek van diakenen, betrekkelijk de huisjes op de hooge zeemans erf, en zou gaarne zien dat de bestemming van het kapitaal en de beslissing op het verzoek van diakenen, afzonderlijk werden behandeld.

Ik weet het — zeide spreker ten slotte — mijne zienswijze in deze zal andere opinien en belangen kwetsen, maar door het vertrouwen mijner medeburgers geroepen tot lid dezer vergadering is het mijn bezworen pligt, overal en in alles volgens mijne gemoedelijke overtuiging, niet de individuele belangen van personen of corporatien maar de belangen der gemeente zoo als ik die begrijp te behartigen, zonder mij te bekommeren of men lake of prijze, of daarbij te bedenken wat in mijne maatschappelijke betrekking mij zou kunnen bevoordeelen of benadeelen.

De heer van Uije Pieterse zal in geene wederlegging treden van het door den heer Uyttenhooven aangevoerde; hij acht het eene beschouwing over het rapport der commissie, hetwelk volgens het reglement van orde aan de vergadering ter beraadslaging moet worden voorgelegd, kunnende de heer Uyttenhooven alsdan bij wijze van amendement noodig geoordeelde wijzigingen aan den raad voorstellen.

Er volgen nog uitgebreide discussien over dat onderwerp, waaraan deelnemen de heeren Schmidt, Winkelman en Mestdagh, hoofdzakelijk betoogende, dat het nimmer de bedoeling kan zijn geweest, om die fondsen te bestemmen tot een pensioenfonds voor ambtenaren; dat de instelling is, eene instelling van liefdadigheid, bepaaldelijk tot ondersteuning van behoeftigen en noodlijdenden, waarom zij zich met de voorgestelde beschouwing niet kunnen vereenigen, maar meenen dat die fondsen behooren te worden aangewend tot een liefdadig doel, zoo als in het rapport der commissie wordt aangegeven, en dat op die instelling de bepalingen der armenwet toepasselijk zijn. Bij eventueel ontslag of overlijden van gemeenteambtenaren, wier inkomen bijv. f 300 à f 400 bedraagt, kan men aannemen, dat dan ook zij of hunne betrekkingen, van alles beroofd, tot de behoeftigen zullen behooren en in zoodanig geval kunnen geschikt worden onder diegenen, aan welke uit het fonds revenuen kunnen worden verstrekt; doch het kan nimmer een pensioenfonds worden.

De heer Uyttenhooven zegt nog dat hij geen amendement wenscht voor te stellen. Zijne beschouwing betreft de zaak zelve, daar hij zich niet kan vereenigen met de bestemming door de commissie, aan dat fonds toegedacht. De vergadering is vrij om het voorstel der commissie in beraadslaging te nemen; zij kan met meerderheid van stemmen dat voorstel aannemen. Kan zij zijn gevoelen niet deelen, het is hem wel, wil zij ze in overweging nemen, hij zal er zich door vereerd achten. Ten slotte geeft hij in overweging om het rapport der commissie met zijne beschouwing alsnog aan de leden rond te zenden, om na overweging daarvan, eene nadere beslissing te nemen.

De heer Mestdagh verklaart zich daarmede te vereenigen

De voorzitter stelt alsnu voor om de bedoelde rondzending alsnog te doen plaats hebben, waartoe met algemeene stemmen besloten wordt.

De voorzitter deelt mede dat door gedeputeerde staten verzocht is, het raadsbesluit in te zenden, waarbij is toegestaan de rentestandaard te verhoogen, voor beleende panden in de bank van leening.

De heer Uyttenhooven verlaat de vergadering.

De voorzitter geeft te kennen dat door den controleur is opgemerkt dat er tot hiertoe geen instructie bestaat voor die betrekking, en wenscht dat zoodanige instructie mogt worden vastgesteld.

Wordt voorgesteld zulks in handen eener commissie te stellen.

De heer Mestdagh wenscht zulks te stellen in handen der commissie voor het belastingstelsel.

De heer Schmidt wenscht het ontwerpen daarvan aan het dagelijksch bestuur op te dragen.

De heer Pieterse vereenigt zich daarmede, want bij de vele werkzaamheden aan verschillende commissien opgedragen, acht hij het beter dat het dagelijksch bestuur de instructie ontwerpt en daarna ten fine van onderzoek in handen eener commissie stelt.

De voorzitter zegt dat eene in werking zijnde instructie te 's Gravenhage, goed schijnt te zijn en met eenige wijziging *ook voor deze gemeente geschikt zoude wezen, en stelt daarom* voor, die wijzigingen daarin te brengen, om alsdan nader aan de vergadering ter beslissing te worden voorgelegd. Aldus wordt besloten.

De heer Mestdagh vraagt of ook geregeld wordt de borgtogt van den amanuensis van der algemeenen arme; waarop door den voorzitter wordt geantwoord dat een voorstel dienaangaande nog niet is onderzocht, doch dat zulks in eene volgende zitting behandeld zal worden.

Vervolgens had het incident plaats, waarvan wij in ons *vorig nommer melding maakten.*

Nadat de voorzitter verzoekt ontheven te worden van de betrekking als president van het algemeen armbestuur, en dit op voorstel van den heer Ruysch tot eene volgende vergadering wordt uitgesteld, wordt de vergadering door den voorzitter gesloten.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

Frankrijk.

Parijs 20 december. In den Moniteur wordt aangekondigd dat de keizer den 1 januarij het korps diplomatieke, de hooge ligchamen van staat, benevens deputatien van de nationale garde en van het leger zal ontvangen.

— De Moniteur van heden deelt het besluit mede waardoor de dagbladen ontheven worden van de tegen hen uitgesprokene vonnissen, en tevens de aangevangene vervolgingen worden vernietigd.

Het zelfde nommer bevat eene depeche uit China, den 7 november door den heer Gros te Peking afgezonden, en waardoor het sluiten van den vrede volkomen wordt bevestigd. In het verdrag zijn onder anderen deze bepalingen opgenomen: aan Frankrijk zullen zestig millioen als schadeloosstelling worden betaald; de emigratie van koelies is toegestaan; de kerken en aanhoorigheden die vroeger aan de christenen hebben behoord, zullen over het geheele keizerrijk worden terug gegeven.

De voordeelige uitkomst dezer expeditie zal aan Frankrijk gelegenheid geven om die tegen Cochinchina met kracht te hervatten. Men wil zich nu van Hué, de hoofdstad van het rijk Anam, trachten meester te maken. Het bestuur over de operatien zal aan den vice-admiraal Charner worden toevertrouwd. — De troepen die ter zijner beschikking zijn gesteld zullen zich te Shanghae inschepen.

Italie.

Er is nog niets met zekerheid bekend van het al dan niet gelukken der onderhandelingen, welke op verlangen van Frankrijk tusschen Victor Emmanuel en Frans II worden gevoerd. Alleen weet men dat een adjudant van den vice-admiraal Le Barbier de Tinan die te Parijs vertoefde, gisteren van daar met nieuwe instructien is afgereisd, maar van den aard dier instructien is nog niets bekend.

— Te Turin was men in het vooruitzigt dat het italiaansche parlement in het begin van januarij zou kunnen bijeenkomen, maar het oponthoud dat de opmaking der kiezerlijsten in de beide Sicilien ondervindt, maakt de zamenstelling nog onmogelijk. Volgens door den heer Farini gegeven inlichtingen kan men de opening niet voor februarij te gemoet zien.

— Blijkens de jongste opgave van het Giornale di Roma hadden de sommen, welke door de inzameling van den Sint-Pieterspenning opgebragt en in de romeinsche schatkist gestort waren, toen het gezamenlijk bedrag van 10,700,000 fr. bereikt.

— Uit Venetie wordt gemeld, dat dit jaar in het venetiaansche 6500 personen voor de dienst van het leger zijn opgeroepen, en dat zich daarvan 400 met de vlugt naar het buitenland aan die verpligting hebben onttrokken. In genoemde stad, alwaar de emigratie zich het sterkst heeft doen gevoelen, bedraagt het aantal der ontbrekende 114 van 660.

— Van wege het turksche gouvernement zijn onlangs drie sardinische schepen aangehouden, die met wapenen en ammunitie [illegible] onbekende bestemming [illegible] laden waren. Een schrijven uit Konstantinope van den 7 dezer behelst eenige bijzonder heden dienaangaande. Daarin wordt berigt dat de gezant van Sardinie daartegen bij de porte heeft geprotesteerd. Later is reeds gemeld dat de vertoogen van dien gezant, door den engelschen ambassadeur nadrukkelijk ondersteund zijnde, de gewenschte uitwerking hebben gehad, en dat de aangehouden vaartuigen zullen worden terug gegeven onder voorwaarde dat zij terugkeeren naar de plaats, van waar zij vertrokken zijn.

Naar de door het turynsche kabinet gegeven ophelderingen is het aan het laden dier schepen geheel vreemd. De wapenen, welke zij aan boord hadden, waren die, welke door Garibaldi aan het hongaarsche legioen waren geschonken, voor dat de Sardiniers te Napels kwamen.

De Levant herald, een engelsch dagblad van Konstantinopel, deelt in zijn nommer van den 5 dezer mede, wat er toen daar ter stede in europesche kringen omtrent die zaak verhaald werd. Men zeide onder anderen dat de bedoelde wapenen, waaronder vier batterijen gegroefd geschut, voor Servië of Hongarye bestemd waren, en dat de porte, van Oostenrijks zijde van het afzenden van zulk eene lading vooraf verwittigd zijnde, ze had aangehouden krachtens eene bepaling van het tusschen Sardinie en Turkye bestaande handelsverdrag, welke aan de onderdanen van Sardinie verbiedt zonder vergunning van de porte, in Turkye wapentuig in te voeren of handel in wapens te drijven.

Zeetijdingen.

Den 20 dezer is te Hull aangekomen, het schooner schip *Catharina Elisabeth*, gez. T. D. de Ruiter; alles wel aan boord.

Volgens brief van gez. J. Pander, voerende het schip *Catharina*, lag hij 18 dezer te Shields gereed, maar kon door harden NO. wind niet vertrekken; alles was wel aan boord.

— Sedert 20 dezer zijn ter reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd voor Antwerpen: *Traveller*, gez. Young, *Admiral*, gez. Nuttall, beiden van Newcastle; *Brahma*, gez. Wulff, *Regina Maria*, gez. Wegener, beiden van Buenos Ayres; *Wiscaija*, gez. Irn, Londen; *Exchange*, gez. Lee, van Londen naar Gent; *Cousin*, gez. Mufford, Penzance; *Index*, gez. Long, Charlestown; *Hermann Adam*, gez. Nielsen, Riga; *Harny*, gez. de Vries, Gothenburg; *Speculant*, gez. Mildenstein, Heiligenhaven; en voor Brussel bestemd: *John Iemfer*, gez. Ellery, Parr.

Handelsberigten.

Overzigt der week.

Rotterdam 21 december.

Over het algemeen is het in den handel stil, het vergevorderde saisoen is hiervan ook veel oorzaak. Koffij houdt zich op vorige prijzen, voor goed ordinair Java vraagt men per ceel 39 cent, maar kan in den regel niet meer dan 38½ cent bedingen. Circa 3350 balen ongepelde Javarijst per Brigitta Melchior werden tot f 8¾ afgedaan; voor het overige houdt men zoowel ongepeld als gepeld hoog, met weinig omgang.

Thee stil.

Specerijen zonder eenigen handel.

Graanmarkten.

Amsterdam 21 december.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 43½. Lijnolie op zes weken f 32¼.

Oostburg 19 december.

De aanvoer van granen was heden in vergelijking der laatste weken, uiterst gering en er bestond redelijk vraag voor tarwe en goede gerst tegen omtrent vorige prijzen; van jarige tarwe werden eenige partijtjes geplaatst van f 10 tot f 11,50, nieuwe meest f 9, f 9,50 en f 9,75 verkocht, sommige soorten f 10 en iets hooger. Rogge door gebruikers f 6,75 betaald, overigens lusteloos. Wintergerst f 5,75 a f 6, bij uitzondering f 6,10 en f 6,20. Zomer dito f 5 a f 5,75. Haver bijna niet dan in geringe soort voorhanden, waarvoor men te veel vroeg, er werd naar deugd van f 2 tot f 3 voor geboden. Witzaad meestal wak, men betaalde naar kwaliteit f 9 a f 10. Erwten (graauwe en groene) bij kleinen voorraad en bijna niet begeerd dan tot lagere prijzen.

Middelburg 20 december.

Door de veel gevallen sneeuw en plaats gehad hebbende vorst, was de aanvoer uit de naburige eilanden hoogst onbeduidend, en uit Walcheren werd bijna ook niets aangeboden, daar de wegen om bovengemelde reden meestal onrijbaar waren. De enkele houders van tarwe die nog wilden verkoopen waren ruim f 1 boven vorige notering, hetgeen door benoodigde moest betaald worden. Jarige zeeuwsche tarwe niet ter veil. Nieuwe dito werd gevraagd, doch niet aan. Jarige walchersche dito waarvan een paar partijtjes ter veil zijn aan f 14 de mud genomen. Nieuwe walchersche tarwe werd bijna niet geveild, men kocht die f 11,25 a f 11, mindere f 10,75 a f 10,50 naar deugd. Zeeuwsche rogge bragt in goede soorten f 7,50 de mud op. Gerst weinig ter veil, de beste winter bragt f 6 op mindere f 5,75, f 5,50. Dito zomergerst puike f 5,50, gewone f 5,30, mindere f 5,15. Walchersche witteboonen werden gaarne gekocht, de beste f 14,75, f 14, f 13,50, mindere f 13 a f 10 naar kwaliteit. Dito bruineboonen, de beste f 16 a f 15, mindere f 13 naar kwaliteit. Dito paardeboonen met genegen koopers van f 7 tot f 7,40 de mud. Walchersche groene erwten nagenoeg niet ter veil en f 11,25 a f 11 betaald, mindere f 10,75, f 10,50, dito groote erwten niet getoond. Koolzaad werd ferm op f 13 gehouden. Raapolie f 43,75, patentolie f 46, lijnolie f 35 per vat op zes weken, op contant f 1 lager. Lijnkoeken f 13 per 104 stuks, raapkoeken f 88 per 1040 st.

Gemiddelde marktprijzen.

Middelburg 20 december.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f —,— à f 14,00	Bruineboon.	f 12,— à f 16,—
Dito nieuwe	- 10,00 à - 11,30	Paardeboonen	- 4,75 à - 7,40
Rogge oude	- 7,00 à - 8,00	Gr. erwten	- 10,00 à - 13,—
Gerst wint.	- 5,50 à - 6,—	Witte erwten	- —,— à - —,—
Dito zom.	- 5,00 à - 5,50	Kool en raapz.	- —,— à - —,—
Boekweit	- —,— à - —,—	Aardappelen.	- 3,00 à - 3,25
Haver	- —,— à - —,—		per ned. pond.
Witteboon.	- 10,— à - 14,75	Versche boter	f —,78 à f —,86

Middelprijzen van bakbare tarwe f 12,50 en rogge f 7,50.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 21 december.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½ pct.	62⅞
	dito Nationale dito	3 „	75⅛
	dito dito dito	4 „	98⅛
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	129⅜
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	102¼
	Certific. Hope & co.	4 „	—
	dito dito 1855, 6de serie.	5 „	95⅛
	dito	6 „	—
	Aand. spoorweg		204¼
	Leening 1860. (contant)	4½ „	89½
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	—
Spanje.	Obligatien	1¾ „	41¾
	dito binnenlandsch	3 „	48⅝
	Certific. coupons bewijzen		6¼
	Crediet instelling		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 „	43½
	dito amsterdamsche	5 „	64⅜
	dito nationale	5 „	50⅜
	dito 1847/1852	2½ „	23¾
	Bank actien	3 „	608
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ „	52⅛
Portugal.	Obligatien	3 „	45¼
	dito nieuwe	3 „	43⅛
Grenada.	dito		—
Venezuela.	dito	2¼ „	19⅛
Illinois.	dito	7 „	—
Mexico.	dito	3 „	—

Londen, 20 december, ten 12 ure. Consols 93[illegible]
Weenen, 20 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 65,[illegible]
Parijs, 20 dec. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68.70[illegible]

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in December.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zaturdag	22	's morg.	6,30	Maandag	24	's morg.	6 ure.
Zondag	23	„	7 ure.	Dingsdag	25	„	6
Dingsdag	25	„	9	Woensdag	26	„	7
Donderdag	27	„	10,30	Vrijdag	28	„	7
Zaturdag	29	„	11,30	Maandag	31	„	8,30
Zondag	30	„	6				

Weldadigheid.

Middelburg, 21 december 1860.

De directie der Vereeniging tot het bezoeken der armen maakt dankbare melding dat de opbrengst der collecte, voor eene buitengewone bedeeling aan de armen op nieuwejaarsdag, heeft bedragen eene som van f 581,39. Verklarende zij zich bereid in ontvang te nemen de giften die nog tot het zelfde doel mogten worden afgezonderd.

De directie voornoemd,
J. J. DE KANTER, voorzitter.
D. A. BERDENIS VAN BERLEKOM, secret.
N. VERHULST Wz., penningmeester.

Vlissingen, 18 december 1860.

Wij hebben het genoegen aan belangstellenden binnen deze stad kennelijk te maken, dat de door ons nu onlangs weder in het werk gestelde pogingen ter verwerving van inschrijvingen voor de bereiding en uitdeeling van warm voedsel, met eenen gunstigen uitslag zijn bekroond geworden. Het bedrag toch derzelve beloopt aanvankelijk de som van f 817,22, waardoor ter beschikking van de gezamenlijke inschrijvers wordt gesteld een aantal van 11,076 spijskaarten, uit te deelen op 26 dagen, van 28 dezer tot 30 maart.

Voor zoo verre nog spijskaarten verlangd worden, kunnen die verkregen worden tegen f 1,92 de 26 stuks, bij den tweeden-ondergeteekende op de Bierkade.

J. A. SCHMIDT.
J. C. OCKERS.
N. A. VAN GOETHEM.

Bij den heer P. M. de Ligny is ontvangen voor de armen te Arnemuiden, den 15 december f 10, onder de letters N. N., en voor de bedeeling op den nieuwjaarsdag: den 16 dezer, uit de avond-godsdienstoefening Nieuwe kerk, van X. X. f 2; den 17e, van X. V. f 2,50; den 19e, van een onbekende f 2, van N. N. f 1,50, van een onbekende f 2,50, uit de collecte voor de vereeniging, eene gift van f 5 en eene van f 2,50; den 20e, van N. N. f 5 en van een onbekende f 2.

Advertentien.

Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een welgeschapen Zoon, A. J. C. KONING, zeer geliefde Echtgenoot van

's Gravenhage, J. G. FREDERIKS.
den 18 December 1860.

STRANDVONDERIJ,
EERSTE OPROEPING.

De Burgemeester der Gemeente **Domburg** roept bij deze ter reclame op de regthebbenden op eenige aan het Strand dier Gemeente aangespoelde Goederen, bestaande in: een nieuwe Greinen Balk lang 5 El, dik 28 bij 35 duim: vijf stuks nieuwe Deelen van verschillende lengte, zijnde Vurenhout, gemiddeld breed 18 duim, dik 3½ duim; een ledig Vat.

Verder, afkomstig van een Wrak: 17 stuks Eiken en 14 stuks Dennen Balken lang 6 El, dik 20 bij 25 duim 30 stuks Eiken Platen gemiddeld lang 4 tot 8 Ellen, breed 40 à 60 duim, dik 9 à 10 duim; eenige kleine Inhouten en eenig Wrakhout. Alles zonder merken.

Domburg, 21 December 1860.

De Burgemeester van Domburg,
J. J. I. SPRENGER.

MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID.

Vergadering van het Departement Middelburg der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid,

...N) **Zaturdag 22 December, des avonds ten 7 ure,** ... **Koffijkamer van de Concertzaal.**

De Leden van het Departement worden **uitgenoodigd** ... **Vergadering**, waarin onder anderen de bezwaren tegen **de Patentwet** zullen worden besproken, bij te wonen, terwijl ALLE ANDERE BELANGSTELLENDEN daarbij zullen worden toegelaten.

Namens het Bestuur,
J. W. DE RAAD, Secretaris.

MIDDELBURGSCHE SPAARBANK.

Uit hoofde van het aanstaande Kersfeest zal de LAATSTE ZITTING van het Bestuur der Spaarbank in dit jaar, in plaats van op Woensdag den 26 December, gehouden worden op Maandag den 24 dezer maand, des middags van 1 tot 2 ure, op de gewone plaats.

Middelburg, den 17 December 1860.

Het Bestuur der Middelburgsche Spaarbank,
P. DUMON TAK, Voorzitter.
HUBERTUS REKKER, Secretaris.

WISSELBANK TE MIDDELBURG.

De DIRECTEUR der WISSELBANK te Middelburg, daartoe door Heeren Commissarissen gemagtigd, maakt bekend:

dat de gewone jaarlijksche **Sluiting** zal plaats hebben op Vrijdag den 28 December 1860, en dat de Bank zal **geopend** worden op Woensdag den 2 Januarij 1861;

dat tot het nazien der Saldos van Rekening zal worden gevaceerd op Maandag den 31 December 1860, des voormiddags van 10 tot 12 ure, op welken tijd de Saldohouders *worden verzocht aan Heeren Commissarissen over* te leggen eene onderteekende opgave van het Saldo hunner Rekening.

Middelburg den 26 November 1860.

De Directeur voornoemd,
P. DUMON TAK.

VERKOOPING VAN ZWARE OLMEN BOOMEN.

De Notaris VAN DEN BROECKE zal op Zaturdag den 29sten December 1860, des namiddags 2 ure, op de Hofstede van den Heer J. L. STERN, in den Goodsvlietpolder, Gemeente **St. Kruis**, in het openbaar verkoopen:

21 OLMEN BOOMEN, van 1 El 85 duimen tot 2 Ellen, 21 duimen in de koord,

en **77 OLMEN BOOMEN** van mindere zwaarte, doch ook zeer geschikt voor verschillende werken.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Vrijdag den 4 Januarij 1861, des avonds ten acht ure, in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, in het openbaar bij opbod en afslag verkoopen

EEN HUIS EN ERF,

staande en gelegen binnen Middelburg, op de Wal, wijk A no. 6. In de Grondbelasting aangeslagen op *f* 17,02.

Daags vóór en op den *dag der verkooping te bezigtigen*, van des voormiddags tien tot des namiddags drie ure, doch niet dan met overgifte van een Toegangkaart, ten Kantore van bovengenoemden Notaris verkrijgbaar.

UIT DE HAND TE KOOP **40 à 50** stuks extra zware, regtstammige **OLMEN BOOMEN**, metende 1,80 à 2 Ellen in de koord, en lang 7 à 8 Ellen, geschikt voor alle werken, staande op Prins-Willemsdam, bij het Van-der-Bekespolderke, in de Gemeente **Waterlandkerkje**. Nadere informatien te bekomen bij den Landman ABRAHAM BRUYNOOGE, in die Gemeente wonende, en bij den Heer PH. FR. HENNEQUIN, te Sluis.

TE KOOP eene **NARRESLEDE** voor 4 à 6 Personen, en eene **BAKSLEDE** voor 4 Personen. Adres

P. BOUMAN, Noordplein.

AFMAAK TOL OP DEN SEISWEG.

Er bestaat gelegenheid tot afmaking voor 1861 van den **Tol** op den **Seisweg** bij Middelburg, op Donderdag den 27 dezer maand, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure. — Er zal na dien tijd geene afmaking meer worden gedaan. Adres: Heerengracht, M no. 26.

De Persoon van R. STROUGER, voor den ondergeteekende als **Reiziger** werkzaam geweest, is om zeer gewigtige redenen uit mijne dienst **ontslagen.**

Rotterdam, 15 December. J. H. FOL JUNIOR,
Magazijn van Zijden Stoffen enz.

IN LOSSING eene lading **RUHRKOLEN.**

H. J. DRONKERS.

Bij den Vleeschhouwer A. DE ZEEUW, Vlasmarkt, zal gedurende den winter **GEZOUTEN VLEESCH** voorhanden zijn.

Geldersche **Huspot** in Vaatjes, 19 cent de 5 Ons. (Men gelieve ze te komen zien om zich van de goedkoopte te overtuigen.) Zure en Zoete **Appelen** à 15 cent de 5 Kop, **Citroenen** *f* 2,50 per 100 en groote **Kastanjes** à 12½ cent de 5 Ons, bij DEKKER, Smallekade.

Beste **Tarwebloem** (Walchersche Tarwe à 28 cent, *Hollandsche dito à 27 cent per Ned. Pond*); **Syroop de Ponsch** à *f* 1,— en *f* 1,20; puike zoete Roode en Witte **Aalbessenwijn**, à 27½ ct. en 32½ ct., Rood **Aalbessensap**, à 20 cent de Flesch, bij J. LIENS KOK,

Langevijle, K no. 195.

KERSKRANSEN

ad *f* 1,— per Vijf Oncen, bij W. H. GRAVESTEIN, Banketbakker, Langendelft.

Kersdag avond, den 25 en 26 December, zal bij A. J. BROEDER **WARM BROOD** te bekomen zijn. Bestellingen worden aangenomen tot 4 ure 's namiddags.

GIJP heeft het **Burgerhout** NIET gekocht G: G: maar JANSE blijft daarin.

HOORNMUZIJK op den 2den Kersdag.

Tegen Mei eene **Keukenmeid** benoodigd, die tevens Huiswerk verrigt. Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Een **Boodschapmeisje** beneden de 15 jaar benoodigd. Adres bij VAN BENTHEM & JUTTING.

Met 1 Januarij begint de 26e jaargang van

DE 'S GRAVENHAAGSCHE NIEUWSBODE,

VERSCHIJNT DRIE MALEN PER WEEK.

Prijs per 3 maanden *f* 2,50. — Buiten de Stad *f* 3,00.

☞ **De Nieuwsbode** wint dagelijks aanzienlijk aan Lezers in al de Gemeenten des Rijks. — Zijn inhoud is piquant, afwisselend, en gewijd aan de ...ote belangen van Moederland en Kolonien. Het Blad komt in duizende handen, en ieder, die de staatkundige gebeurtenissen van den dag wil volgen, vindt in DE NIEUWSBODE een wakkeren en aangenamen gids.

Zij, die zich met 1 Januarij abonneren, ontvangen de nog verschijnende Exemplaren in December GRATIS.

J. A. DE LA VIETER, te 's Hage.

ASSOCIATIE MET PREMIEN.

KUNSTKRONIJK,

UITGEGEVEN TER AANMOEDIGING
EN BEVORDERING DER SCHOONE KUNSTEN,
onder redactie van

GERARD KELLER

EN MET MEDEWERKING DER
BEROEMDSTE LETTERKUNDIGEN.

DE KUNSTKRONIJK is **eene Associatie met Premien** en geeft jaarlijks vier en twintig vellen tekst en vier en twintig lithographien, naar Schilderijen of Teekeningen van groote meesters, en ieder deelnemer ontvangt GRATIS een Aandeel in eene **Loterij zonder nieten.**

De Prijzen bestaan uit voortbrengselen van Kunst en Kunst-industrie. — De deelnemers ontvangen tevens een Lot in de **Loterij der Kunstkronijk**, waarvoor als EERSTE PRIJS is aangekocht, uit de Koninklijke Fabriek van Gouden en Zilveren Werken van den Heer J. M. VAN KEMPEN te Voorschoten, een compleet Zilver

SERVICE DE MÉNAGE,

ter waarde van Zestien Honderd Gulden.

Verder zijn aangekocht: Schilderijen, Teekeningen, Boekwerken en Articles de Luxe op het gebied der Kunst; terwijl als buitengewone ALGEMEENE PRIJS, voor die Loten waarop geene Prijzen getrokken zijn de deelnemers een Boekwerk bekomen, voor de Kunstkronijk geschreven door den WelEerw. Zeergel. Heer **J. J. L. TEN KATE**, Predikant te Amsterdam, getiteld:

EEN REISJE LANGS DEN RHIJN.

DE VERLOTING zal plaats hebben den 29 December, na bekomen koninklijke autorisatie, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DE WATERING, in het Venduhuis der Notarissen te 's Hage.

NB. Bij spoedige aanvrage zijn er nog eenige **Loten** *te verkrijgen.*

TIJDSCHRIFT EUROPA.

De tegenwoordige Uitgevers hebben zich met meerdere der voornaamste Letterkundigen in verbinding gesteld, en vertrouwen dat dit Tijdschrift, steeds toenemende in degelijkheid en in fraaije uitvoering der **Platen**, meer en meer de welwillende bescherming van het Publiek zal *ondervinden.*

De eerste Afleveringen zullen bevatten bijdragen van de HH. CHRISTEMEIJER, DERCKSEN, HONIGH, Dr. SCHOTEL en anderen. Het letternieuws wordt door de voornaamste Letterkundigen *geleverd. Maandelijksch verschijnt een* nommer van 100 à 130 pagina's, met 1 of 2 Platen, voor slechts *f* 11,75 's jaars. De Uitgevers,

WEYTINGH & BRAVE.

VRIJHEIDS-PREKEN

VAN
PATER GAVAZZI,
Kapelaan van Garibaldi.

Uit het Italiaansch, met eene Inleiding van FELIX MORNAND.

Uitgave van **H. NIJGH.** Prijs **75** Cents.

D. A. THIEME, te Arnhem, heeft uitgegeven:

EEN ZOMER IN HET NOORDEN.

DOOR
GERARD KELLER.

Eerste Deel, roijaal gr. 8vo. met drie groote gekleurde Platen. Prijs *f* 2,70.

(Het tweede en laatste Deel is ter perse.)

☞ Men lese hierover de beoordeeling door de Redactie dezer Courant, in ... No. van 8 December ...

VAN ... , geven uit:

DE ZESDE OF LAATSTE AFLEVERING VAN HET

PRACTISCH VOLKSBOEK.

MUSEUM VOOR

NATUUR, KUNST EN WETENSCHAP,

waarmede de vijfde Jaargang van dit Tijdschrift compleet is, en in één band in elken Boekwinkel à *f* 2,50 voorhanden is.

Tevens berigten zij dat daarbij verzonden is een

ALPHABETISCH REGISTER

op ALLE verschenen Jaargangen, en dat zij de VIER eerste Jaargangen thans op veler aanvrag verkrijgbaar stellen,

voor slechts *f* 1,25 elken Jaargang.

Al de vijf Jaargangen kunnen nu met geregelde paginering gebonden worden.

Elke Jaargang vormt een Boekdeel van 384 compres gedrukte kolommen in imperiaal formaat, en bevat hoogst belangrijke bijdragen van vele Vaderlandsche Geleerden.

DE VRIENDEN VAN DEN LAND- EN TUINBOUW

ONDER DE DIEREN,

als natuurlijke verdelgers van allerlei ongedierte, door Dr. C. W. L. GLOGER. Naar den derden Hoogduitschen druk bewerkt door E. C. ENKLAAR. In post 8vo., 140 pag., 75 cent.

BEKNOPT LEESBOEK

VOOR LANDBOUWERS EN SCHOLEN;
OVER DE VRIENDEN VAN DEN LAND- EN TUINBOUW ONDER DE DIEREN,

als natuurlijke verdelgers van allerlei ongedierte, door Dr. C. W. L. GLOGER. Naar den derden Hoogduitschen druk bewerkt door E. C. ENKLAAR. 62 Pag. in kl. 8vo., 20 cent.

De Uitgevers bevelen de kennismaking met deze beide werkjes aan alle Onderwijzers en Landbouwers, aan ieder die in Natuurkennis, in de welvaart van Land- en Tuinbouw belang stelt, dringend aan.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.